

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ И АДМИНИСТРАЦИЯ“
КАТЕДРА „РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ“

АВТОРЕФЕРАТ

на дисертационен труд

АДМИНИСТРАТИВНИ И ТЕРИТОРИАЛНИ РЕФОРМИ
КАТО ЕФЕКТИВЕН СПОСОБ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА МЕСТНОТО
САМОУПРАВЛЕНИЕ ПРИ ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ПУБЛИЧНИ УСЛУГИ

за придобиване на образователна и научна степен “доктор”
по професионално направление 3.7. Администрация и управление,
научна специалност Администрация и управление (Регионално развитие)

Докторант:
Валбона Саколари

Научен ръководител:
доц. д-р Георги Николов

София
2022

Дисертационният труд е обсъден и приет за публична защита на заседание на катедра „Регионално развитие” при факултет „Управление и администрация” на УНСС на 14-ти ноември 2022 г. (протокол № 04 от 14.11.2022 г.). Темата на дисертацията е „Административни и териториални реформи като ефективен способ за подобряване на местното самоуправление при предоставяне на публични услуги”. Състои се от въведение, три глави, заключение, библиография и 6 приложения. Изследването е направено на базата на 158 теоретични източника и емпирични бази данни. Общият обем на дисертацията е 157 стандартни страници (1800 знака с интервали).

Публичната защита на дисертационния труд ще се проведе на 10-ти февруари 2023 г. от 10.00 ч. в зала № 2032^A „Научни съвети” на УНСС.

Членовете на научното жури за публичната защита:

проф. д-р Христо Иванов Катранджиев

доц. д-р Елка Георгиева Василева

проф. д-р Венета Стоянова Гайдарджиева

доц. д.н. Петър Борисов Борисов

доц. д-р Ваня Атанасова Василева

Необходимите документи за публичната защита са достъпни в дирекция „Наука“ и са публикувани на електронната страница на УНСС – <https://konkursi.unwe.bg/>.

Съдържание:

I. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД.....	4
II. СТРУКТУРА НА ИЗСЛЕДВАНЕТО.....	10
III. СИНТЕЗИРАНО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ДИСЕРТАЦИЯТА	11
ВЪВЕДЕНИЕ.....	11
ГЛАВА ПЪРВА. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКА ОСНОВА НА ТЕРИТОРИАЛНАТА И АДМИНИСТРАТИВНА РЕФОРМА. ОСНОВНИ ДЕФИНИЦИИ, ПОНЯТИЯ И МОДЕЛИ	13
1.1. Теоретична дефиниция на административната реформа.....	13
1.2. История на реформата в Европа – опитът на различните страни и проблемите с прилагането ѝ.....	15
1.3. Законодателна основа за териториално-административната реформа в Албания.....	15
ГЛАВА ВТОРА. АНАЛИЗИ НА ТЕРИТОРИАЛНАТА РЕФОРМА В АЛБАНИЯ.....	16
2.1 Проучване на историческата предпоставка на териториалното деление в Албания.....	17
2.2. Изследване и критичен анализ на административно-териториалната реформа в Албания....	18
2.3. Емпиричен анализ, променливи и елементи за оценка на административната, техническата и професионалната ефективност на местното самоуправление.....	18
2.4 Тълкуване на резултатите от оценката на административната, техническата и професионалната ефективност на местното управление.....	24
ГЛАВА ТРЕТА. ФУНКЦИОНАЛНИ НАСОКИ И ПРЕПОРЪКИ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА УСТОЙЧИВО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ	25
3.1. Прилагане на принципите на доброто управление в публичния сектор.....	25
3.2. Въвеждане на иновации и добро управление на регионално и местно ниво.....	27
3.3 Подобряване на ефективността при предоставянето на обществени блага и увеличаване на събираемостта на данъци.....	28
IV. ПРИНОС НА ИЗСЛЕДВАНЕТО	29
V. НАУЧНИ И НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД.....	32
СПИСЪК НА НАУЧНИТЕ ПУБЛИКАЦИИ НА АВТОРА	33

I. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

1. Актуалност на темата

Грандиозният напредък на местната и регионална демокрация е основната иновация на демократичността от 20-ти век. Ролята на общностите е много важна като първо ниво за практикуване на тази демокрация. Ето защо повечето европейски държави участват във важни процеси, които трансформират организацията и териториалното деление на държавите. Териториалната реформа е задълбочена реформа на това как функционира конкретна единица на местното управление. Тя предефинира институционалните граници, създава нови местни власти и преструктурира местната администрация

2. Обект и предмет на изследването

Обект на настоящия дисертационен труд е анализът на реформата от началната точка на процеса до момента, и емпиричният анализ на факторите, които оказват влияние върху подобряването на предлагането на публични услуги от единиците на местно самоуправление (ЕМС). В тази връзка се вземат предвид директните показатели за относителното значение на местните власти в управленската структура на страната, местните разходи и приходи като дял от общите публични разходи и приходи. Ефективността на публичния административен персонал е другата изследвана променлива. Посочените елементи са анализирани за периода 2010-2021 год.

Предмет на изследване на дисертационния труд е реформата и нейното влияние върху управлението на местно ниво. В тази връзка, обект на проучване са различни общини, като основни участници в изпълнението и пряко отговорни за получените резултати. Знанията и способността на публичния административен персонал, за прилагане на реформата са оценени чрез предоставения им въпросник. Информацията за приходите и разходите на бюджета на общините се събира директно от базите данни на съответните институции. Проучването им през годините, съчетано със статистически анализи за тях, е важна част от изследването. От друга страна, обект на изследване е и централното управление, като най-важен финансов източник на общините.

3. Изследователска теза

Фокусиран върху основния принцип на Административната териториална реформа (АТР), като ефективен начин за подобряване на местното самоуправление при предоставянето на обществени услуги, анализът е направен, създавайки модел, който може да обясни дали АТР наистина е достигнала целта си до момента.

Основната **хипотеза**, която изследването повдига, е: териториалната и административна реформа повишава ефективността на местното самоуправление, осигурявайки ефективност при предоставянето на обществени блага и услуги и събирането на данъци, осигурявайки добро управление, като по този начин насърчава устойчивото местно икономическо развитие.

Хипотеза 1

Първата хипотеза тества поведението на фискалната автономия, измерваща ефективността на приходите. Приходите са основният компонент на фискалната автономия на ЕМС. Единиците на местното самоуправление се финансират от приходи от данъци, такси, други местни приходи, прехвърлени от държавния бюджет, и други средства, които се образуват пряко от национални данъци, дарения от местни заеми и други източници, предвидени в закона.

H1o: Териториалната административна реформа засяга фискалната автономия на местното правителство.

Хипотеза 2

H2o: Реорганизацията на единиците на местната власт създава възможност за предлагане на ефективно разпределение на инвестициите.

Втората хипотеза е тясно свързана с една от целите, наложени от реформата: Подобряване на услугите за гражданите, което води до подобряване на доброто управление на местно ниво.

Хипотеза 3

H3o: Реорганизацията на звеното за местно самоуправление намалява броя на административния персонал на ЕМС.

Другата важна екзогенна променлива, която оказва влияние върху публичните услуги, предлагани от общините, като ендогенна променлива е представянето и ефективността на човешките ресурси.

Децентрализацията увеличи отговорностите на местните власти, които стават все по-важни и разнообразни. Въпреки постигнатият напредък, ефикасното и ефикасно предоставяне на публични услуги на местно ниво все още е изправено пред значителни предизвикателства по отношение на капацитета на институционалните и човешките ресурси.

4. Цел и задачи на дисертационния труд

Целта на дисертацията е задълбочен анализ на териториалната административна реформа в Албания. Реформата започва през 2014 г. Това е нов, предизвикателен въпрос за албанската демокрация. Основната цел на дисертацията е да се оцени коя е иновацията, която реформата носи и как тя ще помогне за устойчивия местен икономически растеж, както и за икономическия растеж в Албания. Анализирани са значението на доброто прилагане на реформата. Въз основа на основната хипотеза в дисертацията се оценяват елементите, които влияят върху подобряването на качеството и количеството на публичните блага и услуги, предлагани от местното самоуправление, като се определя ролята на всеки един от тях в процеса. Основният извод от изследването е, че успешното управление трябва да бъде преди всичко ефективно управление. Необходимостта от териториална реформа се основава именно на създаването на ефективно местно самоуправление. Административно-териториалната реформа е насочена към консолидиране на по-малките звена на местното самоуправление в по-големи и по-ефективни звена, които са в състояние да предоставят по-добри услуги и да осигуряват на гражданите и общностите улеснен достъп до тези услуги.

В дисертацията са взети предвид и прегледани научните трудове на много автори, свързани с темата. Междувременно в изследването са включени подробни анализи на събраните данни, които обхващат ефективността на местното управление в Албания по отношение на показателите за децентрализация, които пряко влияят върху ефективността на работата на ЕМС.

За постигане на целта на изследването авторът си поставя следните изследователски задачи:

- Да се идентифицира значението на териториалната административна реформа в прегледа на литературата;
- Да се разработи методологичната рамка за осъществяване на изследването;

- Да се проведат адекватни проучвания, за да се систематизират възможно най-много първични и вторични данни;

- Да се анализират данните, да се оценят и обсъдят резултатите, да се структурират техните анализи;

- Да се представят възможно най-ясно заключенията, които изследването прави;

- Да се обособят границите на изследването и да се подчертаят предложения за бъдещи изследвания по тематиката.

Изследователска цел

Съществуват различни изследвания от различни автори, които допринасят за определяне на показателите за децентрализация на местното управление и тяхната ефективност, но малко от тях са пряко свързани с ефективността, произведена от тях, в резултат на прилагането на териториалната административна реформа в Албания. Налични са редица доклади, които анализират и дават информация относно фискалното представяне на местното правителство и различни изследвания, които обясняват териториалната реформа през 21-ви век в Европа, включително в Албания.

Изследването има за цел да обедини информацията, представяща приемственост на работата на ЕМС чрез основни променливи, които анализират, по този начин приходите, разходите и ефективността на публичната администрация, сравнявайки ефекта на всяка от тях преди и след прилагането на реформата

Изследователската теза е разработена чрез обследване на някои основни въпроси като:

1) Законовата регулаторна база беше ли готова и добре проучена за справяне с различни предстоящи проблеми? За да даде отговор на въпроса, дисертацията разглежда и анализира цялата правна рамка от началния момент на ТАР (закон 115/2014) и всички допълнително приети закони и решения. Има сравнение с предишната законодателна основа (процесът на децентрализация в Албания започна през 1991 г. и парламентът одобри различни закони в това отношение)

2) Подготвен/информиран/обучен ли е персоналет за прилагане на реформата? Бяха ли готови да разберат и да изпълняват допълнителните функции/компетенции, които реформата прехвърли от централното управление към местното? За да се отговори на този

въпрос, са взети под внимание различни проучвания и информация от докладите. В същото време беше направено проучване с персонала на общините на Дурас, като една от най-големите общини в страната.

3) Осигурява ли реформата фискалната автономия като много важен елемент за създаване на материални възможности и финансови средства за ЕМС да изпълняват прехвърлените им функции/задължения/компетенции? Как се отрази териториалната реформа върху реализирането на приходите на местната власт? Подобри ли се управлението на финансовите ресурси на местно ниво с провеждането на административно-териториалната реформа?

За разработването на тези въпроси се анализират приходите на местното самоуправление за периода 2006-2021 г., за да се сравнят възможностите, способността и представянето на местното управление преди и след прилагането на ТАР за осигуряване и събиране на средства. От друга страна се прави анализ на разходите на местните власти, за да се разбере дали има подобрение по отношение на броя и качеството на публичните услуги, предлагани от местното самоуправление, под действието на реформите. За постигане на тези цели бяха адаптирани редица изследователски методи.

5. Методологическа, информационна и теоретична основа на изследването

Методологията на изследването включва философия, която отговаря във висока степен на целта на изследването, изследователската стратегия и инструментите, използвани за постигане на целите. Методологията на изследването включва две фази. Първата фаза е насочена към събиране на информация чрез доклади, закони, различни наръчници, академични изследвания, свързани с темата и други важни документи. Тъй като има истина, която трябва да бъде открита, най-добрият изследователски метод в първата част, който изпълнява целите на тази дисертация, е позитивистката философия. Според Caldwell (2015) позитивизмът е изследователска конструкция, в която съществуващите теории и мнения се използват за разработване на хипотези, които се тестват и оценяват в процеса на изследване, за да се изгради обобщен възглед. Освен това Park et al. (2020) се съгласява с мнението на Caldwell (2015), отбелязвайки, че позитивизмът е насочен към търсене чрез статистически подходи на причинно-следствени връзки и закономерности между различни измерения на реалността и генериране на обобщения на забележителни модели на значение. В настоящото

изследване е следвана позитивистка парадигма, тъй като тя се придържа към перспективата, че фактическите знания и разбиране са придобити чрез наблюдения и измервания, за да бъдат надеждни.

Основната цел на втората фаза е изследване на изпълнението на реформата и нейните първи резултати, измерване на различните индикатори и тяхната ефективност. Изводите, направени по време на изследването, са резултат от взаимодействие между всички фактори, участващи в процеса. Това прави възможно използването на интерпретацията при тълкуване на данните във втората част. Важно е, че изследователският дизайн, който е приложен, да бъде казус, който според Akhtar (2016) включва генерирането на многостранно, задълбочено разбиране на сложен изследователски проблем, поставен в контекст на реалния живот. Sileyew (2019) се съгласява с Akhtar (2016), че казусите, които са присъщи на дизайна, определят уникалността на изследването явление, с цел да го диференцират от другите. Анализирани са дизайн на казус, тъй като той позволява оценка на различни домейни на ТАР, що се отнася до неговата ефективност при предоставянето на услуги в Албания.

Освен това проучването обхваща абдуктивния подход към изследването. Както Baker (2019) дефинира, абдуктивният подход е стил на разсъждение, който позволява на изследователите да правят изводи, като преминават от обща гледна точка, към предоставяне на убедителна предпоставка. Гледната точка на Hurley et al. (2021) в съответствие с предположението на Baker (2019), че абдуктивният подход включва прилагане на теория към набор от данни и тестване на теорията. В настоящото изследване е приложен абдуктивен подход при тестването и анализирането на дефинираните хипотези до общи смислени интерпретации и заключения.

6. Ограничения на изследването

Основното ограничение, характерно за настоящото проучване, е потенциалът за пристрастие на изследователя, като се има предвид вероятността от въвеждане на субективната гледна точка на изследователя при събирането на вторични количествени данни за казуса. В опит да смекчи това ограничение, авторът ограничава събирането на вторични количествени данни за страната на казуса, като го стеснява до конкретната територия на проучването. Второ, докато първият въпрос се отнася до законодателната рамка, той не може да бъде тестван в проучването, като по този начин се превръща в граница

на изследването. Последователно проучването има ограничение, свързано с придобиването на целия правен пакет в Албания за сравнение с пакета за европейското законодателство. Ограничението е разгледано чрез използване на резюмета на законовите пакети за тестване на въздействието на прилагането на ТАР. На последно място, възникналото ограничение води до невъзможност за провеждане на проучването във всички общини в страната, което би могло да стане възможно чрез включването на по-голям брой публични администратори. За да се противодейства на това ограничение и да се осигури възможност за обобщаване, е използвана сравнително голяма извадка от публични администратори, които са избрани на случаен принцип в цялата страна.

II. СТРУКТУРА НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Съдържанието на дисертационния труд е представено, както следва:

АДМИНИСТРАТИВНИ И ТЕРИТОРИАЛНИ РЕФОРМИ КАТО ЕФЕКТИВЕН СПОСОБ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ ПРИ ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ПУБЛИЧНИ УСЛУГИ

ВЪВЕДЕНИЕ

ГЛАВА ПЪРВА. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКА ОСНОВА НА ТЕРИТОРИАЛНАТА И АДМИНИСТРАТИВНА РЕФОРМА. ОСНОВНИ ДЕФИНИЦИИ, ПОНЯТИЯ И МОДЕЛИ

1.1 Теоретична дефиниция на административната реформа

1.2 История на реформата в Европа – опитът на различни страни и проблемите с прилагането ѝ

1.3 Законодателна основа за териториално-административната реформа в Албания

ГЛАВА ВТОРА. АНАЛИЗИ НА ТЕРИТОРИАЛНАТА РЕФОРМА В АЛБАНИЯ

2.1 Проучване на историческата предпоставка на териториалното деление в Албания

2.2 Изследване и критичен анализ на административно-териториалната реформа в Албания

2.3 Емпиричен анализ, променливи и елементи за оценка на административната, техническата и професионалната ефективност на местното самоуправление

2.4 Тълкуване на резултатите от оценката на административната, техническата и професионалната ефективност на местното управление

ГЛАВА ТРЕТА. ФУНКЦИОНАЛНИ НАСОКИ И ПРЕПОРЪКИ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА УСТОЙЧИВО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

3.1 Прилагане на принципите на доброто управление в публичния сектор

3.2 Въвеждане на иновации и добро управление на регионално и местно ниво

3.3 Подобряване на ефективността при предоставянето на обществени блага и увеличаване на събираемостта на данъци

III. СИНТЕЗИРАНО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ДИСЕРТАЦИЯТА

ВЪВЕДЕНИЕ

Въведението дефинира ключови концепции за териториално-административната реформа (ТАР), като подчертава пътя на териториалните реформи, през които Албания премина, както и развитието след приемането ѝ през 2014 г. В тази част е дефинирана проблематиката, която се изследва, като се признава липсата на доказателства за подобряването на ефективността при предоставянето на услуги или ефективността при събиране на тарифи и такси от местните власти. Обяснява се изборът на изследователския проблем за дисертацията, като се обръща внимание на личната мотивация и социалните съображения. Оценява се, че проблемът е в съответствие с личните цели и се анализира възможността за достъп до предмета и материалната база за извършване на изследването. Дефиниран е обективният фундаментален интерес, лишен от пристрастия, като са обяснени и реалните способности, умения и компетенции, които позволяват изследването на проблема. Допълнително оценено съображение е и възможността за получаване на административна подкрепа, насоки и сътрудничество за провеждане на проучването. Идентифицирайки целта на дисертацията, която е задълбочен анализ на териториалната административна реформа в Албания, се доказва основната значимост на търсенето. Това е оценка на иновациите, които реформата носи и как тя ще помогне за устойчивия местен икономически растеж и икономическия растеж в Албания. Основните мотиви за провеждане

на това изследване са изброени по-долу. При идентифицирането на целта на изследването, т.е. задачите, и насочването на изследователските въпроси, въведението определя хипотезите, които да бъдат тествани по време на разбивката на събраните данни. Изборът на фискалната автономия, финансовото представяне и представянето на местния публичен администратор като основни променливи, свързани с хипотезата, също е обяснен. Уводната част представя теоретичен и методологически преглед на литературата, емпирично разглеждаща уреждането на териториалната и административната реформа в Европа с особено внимание към Албания. Методологията включва две фази. Първата фаза на изследването е насочена към събиране на информация чрез доклади, закони, различни наръчници, академични изследвания, свързани с темата и други важни документи. Тъй като има истина, която трябва да бъде открита, най-добрият изследователски метод в първата част, който изпълнява целите на тази дисертация, е позитивистката философия. Втората фаза налага като основна цел изследване на изпълнението на реформата и нейните първи резултати, измерване на различните индикатори и тяхната ефективност. Изводите, направени по време на изследването, са резултат от сътрудничеството на всички фактори, участващи в процеса. Така, че не е абсолютна истина. Това прави възможно използването на интерпретацията при тълкуването на данните във втората част.

Въведението подчертава основните дефиниции, на които се основава дисертацията, изброявайки сред тях регионалното развитие, електронното управление, децентрализацията, местното самоуправление. Частта продължава с обобщение на структурата на дисертацията и кратко обяснение на двата основни теоретични модела, на които се основава изследването: теорията за демократичното участие и теорията за реформата на публичното управление. Завършва с ограниченията на изследването като невъзможността да се анализират индикаторите поотделно за всяко ЕМС, невъзможността да се разшири проучването във всички общини в страната, невъзможността да се тества въздействието на правната рамка като важен индикатор за доброто изпълнение на реформата.

ГЛАВА ПЪРВА. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКА ОСНОВА НА ТЕРИТОРИАЛНАТА И АДМИНИСТРАТИВНА РЕФОРМА. ОСНОВНИ ДЕФИНИЦИИ, ПОНЯТИЯ И МОДЕЛИ

Главата изследва историческите перспективи по отношение на регионалното развитие и териториалните и административни реформи в европейските страни. Освен това, направен е емпиричен преглед на литература относно различен опит и проблеми с прилагането, като се посочва законодателната основа на ТАР в Албания спрямо хартата на нейното местно самоуправление. В съответствие с оценката на литературата ТАР в Албания, страната постепенно се характеризира с институционална промяна след прилагането на реформата от почти изцяло локализирана, до модел на регулирано локализирано или национализирано вземане на решения относно общинските граници. В изложението се представят материалите и процедурите за събиране на данни и тяхната разбивка, насочена към предоставянето на задълбочен анализ на ТАР, който започва през 2014 г. в Албания, изследвайки заявените цели на реформата по отношение на реорганизацията на ЕМС и оценявайки иновациите в реформата, която води до повишаване на устойчивия местен икономически растеж и икономическия растеж в Албания.

1.1. Теоретична дефиниция на административната реформа

Подглавата анализира и обобщава различните дефиниции, предложени в литературата, свързани с териториалните реформи, като отличителен тип реформа на местното самоуправление (Caulfield & Larsen 2002a; Kersting & Vetter 2003a; Kuhlmann & Vouckaert 2016) и признава нейния многостранен характер. Kersting and Vetter (2003b: 14–16) класифицират сливания и териториални реформи в по-широка категория административни реформи, насочени главно към подобряване на „легитимността на продукцията“, ефикасността и ефективността на местните власти. За разлика от местните политически реформи, основно разширяване на гражданското участие и процедурите за колективно вземане на решения, т.е. входния аспект на местната демокрация.

Главата обяснява, че ясното разграничаване между стратегиите за административна и политическа реформа не винаги е възможно, като аргументът се позовава на основополагащата книга на Dahl и Tufte „Размер и демокрация“, която твърди, че сливанията и функционалните преразпределения също влияят върху легитимността на входа, тъй като по-големите общини „предоставят възможности гражданите да участват, поне чрез гласуване на избори, в решенията на политическа система, достатъчно голяма, за

да контролира всички или повечето от основните аспекти на тяхното положение, които могат да бъдат контролирани [...] предоставят повече възможности за разминаване на гледните точки [...] предоставят повече възможности за всички граждани, действайки колективно, да упражняват контрол върху по-широк набор от важни въпроси” (Dahl & Tufte 1973: 13f). В същото време противниците на териториалната консолидация също повдигат аргумента, че гражданската ефективност може да бъде възпрепятствана в прекалено големи политически общности.

Представянето на теорията за териториалните реформи е обяснено. Моделът на реформа на публичното управление на Pollit и Bouckaert (2011) е солидна отправна точка в опитите за концептуализиране на териториалните реформи. Реформите обикновено се замислят и изпълняват от политици и висши държавни служители, но авторите поставят вземането на решения от елита в центъра на целия процес. Много важна роля принадлежи на политическата агенция, тъй като синдикатите се решават от политически органи, като местни или регионални съвети, правителства и парламенти. В изследването, проведено от Swianiewicz et al (2022 г.), което включва 40 европейски държави, окончателното решение за сливане на две или повече местни власти винаги се взема от избран представителен орган и никога не се оставя на ръководителите на публичната администрация. Потенциалното обяснение е, че сливанията по същество са „политически“, променяйки дефиницията на местните демонстрации (Dahl 1994) и могат значително да повлияят на авторитетното разпределение на ценности и ресурси в обществото (Easton 1953).

Административната реформа се обяснява като съзнателна, добре обмислена промяна, която се извършва в организация или система от публичния сектор, с цел подобряване на нейната структура, работа или качеството на нейната работна сила (Gow, 2012). Всеки от компонентите на дефинициите придобива специално значение в публичния сектор, където измеренията, насочени към подобряване, са по-сложни от тези, които се срещат в неправителствения сектор. За разлика от всички други организации, които се опитват да направят всичко възможно, за да постигнат целите си (ефективност) – и да повишат своята производителност (ефикасност) – организациите от публичния сектор също трябва да се изправят пред политическите измерения на административния живот. По този начин, извън икономическите измерения, реформите на публичната администрация могат да бъдат насочени към цели, свързани с подобряване на обществения живот, като премахване на

покровителството, непотизма и корупцията, увеличаване на представителността, насърчаване на участието на граждани и групи и повишаване на отчетността и прозрачността.

1.2. История на реформата в Европа – опитът на различните страни и проблемите с прилагането ѝ

Тази подглава представя фона на историята на териториалните реформи в Европа, различни периоди и различни причини, които са тласнали европейските страни да я предприемат, в три различни периода след Втората световна война. *Първият период* на реформите за териториална консолидация се провежда през 60-те и 70-те години на миналия век и се основава на много популярното по това време вярване, че икономии от мащаба са свързани както с индустрията, така и с публичната администрация. *Вторият период* на тази реформа е около 90-те години. Групата страни, повлияни от териториалните реформи, засегнали западноевропейските страни, е Централна и Източна Европа. През 90-те години те участваха в прехвърлянето на централизираните икономики в икономики на отворения пазар, премахвайки недемократичните режими. В първите години на двадесет и първи век, след глобалната финансова и икономическа криза от 2007-2009 г., която разтърси предимно, но не изключително западните държави, започна *третият период* или третата вълна на реструктуриране на местното управление (Swianiewicz et al. 2017). Като в отговор на финансовата криза, фокусът беше намаляването на разходите, подобряването на предоставянето на услуги и рационализирането на процесите на вземане на решения, дори с разходите за разхлабване на връзката между гражданите и органите за вземане на решения – или дори освобождаване на местните власти от някои от техните функции да бъдат „върнати“ на по-високо ниво или на държавата.

Най-важните характеристики на тези реформи, като рационализация, модернизация, икономии от мащаба, децентрализация, са обяснени във връзка с практическата ситуация, пред която са изправени различните страни.

1.3. Законодателна основа за териториално-административната реформа в Албания

Подглавата взема предвид и анализира цялата правна рамка от началния момент на ТАР (закон 115/2014) и всички допълнително одобрени закони и решения. Направено е сравнение с предишната законодателна основа (процесът на децентрализация в Албания започна през 1991 г. и парламентът одобри различни закони в това отношение).

Успешното прилагане на реформата е свързано със законовата основа, на която тя стъпва и която служи като крайъгълен камък за създаването на нови структури, предоставянето на правомощия и делегирането на функции, както и укрепването на фискалната автономия. Тази концепция е развита в настоящата подглава. От 2000 г. Албания ратифицира Хартата за самоуправление, която задължава страните да прилагат основни правила, гарантиращи политическата, административната и финансовата независимост на местните власти. Хартата предвижда принципът на местното самоуправление да бъде признат във вътрешното законодателство и когато е възможно, в Конституцията. Местните власти се избират чрез всеобщо гласуване.

Албания е изготвила широка и пълна правна рамка. Законът за местното самоуправление и Законът за финансите на местното самоуправление са основните, които уреждат правната и финансовата организация и дейността на единиците на местното самоуправление, като определят функциите, компетенциите, правата и задълженията на местните органи. Друга гаранция, която Законът за местното самоуправление дава на местната власт, е задължението централната власт да се консултира с органите на местното самоуправление при изготвянето на държавния бюджет. В главата се пояснява, че неприлагането на правото на консултация между централната и местната власт силно засяга местната автономия. След изброяването на законодателната основа и гаранциите, които законите предоставят на местните субекти, се подчертава несъответствието и противоречието в правната рамка. Промените в някои закони, засягащи местното самоуправление, не са придружени от съответните промени в други свързани закони. Поради противоречието има сблъсък не само между закони, но и между членове в рамките на един и същ закон, което е още един пример за нарушаване на местната автономия.

ГЛАВА ВТОРА. АНАЛИЗИ НА ТЕРИТОРИАЛНАТА РЕФОРМА В АЛБАНИЯ

Главата изследва историческите перспективи по отношение на регионалното развитие и териториалните и административни реформи в европейските страни. Извършен е емпиричен преглед на литературата относно различен опит и проблеми с прилагането, като се поставя фокус върху законодателната основа на ТАР в Албания спрямо Хартата на нейното местно самоуправление. В съответствие с оценката на литературата по тематиката

за ТАР в Албания, страната постепенно се характеризира с институционална промяна след прилагането на реформата от почти изцяло локализирана до модела на регулирано локализирано или национализирано вземане на решения относно общинските граници. По-нататък, лавата, в главата се представят материалите и процедурите за събиране на данни и тяхната разбивка, насочена към предоставянето на задълбочен анализ на ТАР, който започна през 2014 г. в Албания, изследвайки заявените цели на реформата по отношение на реорганизацията на единици на местно самоуправление (ЕМС) в Албания и оценявайки иновациите в реформата, която води до повишаване на устойчивия местен икономически растеж и икономическия растеж в Албания.

2.1 Проучване на историческата предпоставка на териториалното деление в Албания

Подглавата, озаглавена „Проучване на историческата предпоставка на териториалното разделение в Албания“, първо изследва необходимостта от административна териториална реформа в Албания, като изяснява ключовите проблеми. Част от тях са големите финансови разходи, свързани с огромния брой администратори в местните власти, крайната разпокъсаност на територията, която накърнява потенциала за развитие на общността, липсата на воля на общините, да делегират своите компетенции на второ ниво на управление, драстични демографски промени, последвали намаляването на броя на гражданите на местните единици. След това изследването обяснява двустепенната структура на ЕМС. Преди реформата териториалната организация се състои от две поднационални нива: 12 Qarqe (окръзи) и 374 единици на местно управление на основно ниво (намалени до 373 в началото на двадесет и първи век със сливането на две общини). Средният размер на населението за основно ниво на местната власт беше близо 8 000 души, но поради процеса на обезлюдяване то постепенно намаляваше. Приемането на ТАР създаде 61 общини и 12 Qarqe (региони). Първо ниво са общините, организирани със съставни административни единици (бивши общини) като техни административни подразделения. Второто ниво са окръзите (Qarqe), които не са се променили с новата административно-териториална реформа, въпреки факта, че са били позиционирани да играят важна роля в координирането на стратегиите за местно развитие, изготвени от ЕМС за тяхната територия.

2.2. Изследване и критичен анализ на административно-териториалната реформа в Албания

В тази част дисертацията продължава с критичен анализ на административно-териториалната реформа, чиято основна цел е да създаде по-големи правителствени единици, които предоставят подобрени услуги за ефективно използване на наличните средства за справяне с тревогите на гражданите. (Merkaј et al. 2017). Toto и Shutina (2021) се съгласиха с възгледите на Merkaј et al. (2017), като се аргументира, че ТАР възразява срещу коригирането на предизвикателствата на ограничените човешки ресурси, високата фрагментация и недефинираните оперативни отговорности на звената. Прегледът предполага необходимост от политики за развитие, които са в съответствие с изискванията на ЕС за управление на делата в регионите.

Високите приходи на местните власти означават по-високи възможности за предоставяне на повече публични услуги на гражданите и по-голяма възможност за инвестиране за развитието и растежа на общността, както и подобряване на капацитета на човешките ресурси.

Теоретичните анализи моделират връзката между териториалната и административна реформа, от една страна, и гарантирането на фискалната автономия, финансовото представяне на ЕМС и работата на местната публична администрация, от друга страна. Стабилизираните правила, които се прилагат чрез реформата, определят нивото на фискална автономия; начина, по който местната власт ще разходва приходите си въз основа на делегираните със закон функции и правомощия; и управление на човешките ресурси. Статичните анализи прогнозираат, че резултатът от реформата зависи и е в положителна корелация с фискалната автономия, финансовото представяне и представянето на публичните администратори на ЕМС.

2.3. Емпиричен анализ, променливи и елементи за оценка на административната, техническата и професионалната ефективност на местното самоуправление

Емпиричните анализи на данни, променливите и елементите, които могат да оценят административната, техническата и професионалната ефективност на местното самоуправление, са във фокуса на тази глава.

Целта на статистическия модел е да се определят по емпиричен начин взаимозависимостите между ендогенните променливи, чрез едновременно оценяване на някои уравнения без теоретично априорно ограничение. Емпиричното изследване на всяка

от горните променливи ще помогне да се отговори на всеки въпрос, който подкрепя основната хипотеза, като по този начин Y е в положителна корелация с всяка от променливите, споменати по-горе: представяне на местната публична администрация, събрани средства и данъци, инвестиции от местното управление. Прилагането като еднократни събития на сливането улеснява измерването на изпълнението на всеки индикатор в периода преди и след реформата. В тази връзка, за да се подкрепи основната хипотеза, първо се тества представянето на всеки индикатор в периода преди и след. Основната идея на анализа се основава на предположението, че индикаторите са повлияни от прилагането на реформата, променяйки поведението си във времето.

Ефективност при събирането на данъци и такси и възможности за увеличаване на набирането на средства.

Първата хипотеза тества поведението на фискалната автономия, разглеждайки като индикатор съотношението „свободно разполагаеми приходи/обща приходи“, известно още като „Собствени приходи“. Хипотезата се основава на предположението, че колкото по-високо е съотношението „свободно разполагаеми приходи/обща приходи“, толкова по-висока е фискалната автономия на местното управление. Въз основа на горния анализ приходите, които местната власт има в бюджета си, са почти удвоени през анализирания период (2010-2021 г.). Тъй като доходите са основен компонент на фискалната автономия, нарастването и още повече тяхното удвояване предполага, че местните административни единици са овластени и са увеличили своята автономия. За да се разбере ефектът от растежа на доходите върху овластяването на ЕМС, анализираният период (2010-2021 г.) е разделен на две, като се има предвид годината, в която започва реформата (2015 г.), като точка на разделяне на два периода. Данните за 2015 г. са включени в първия период, считан за „период преди прилагането на реформата“, поради две причини: първо, това е отправната точка, следователно въздействието на реформата върху резултатите от тази година не е незначително; второ, включително 2015 г. в първия период, анализиранията информация принадлежи точно на шест години за всеки период. Първият период включва данни за приходите 2010-2015 г., а вторият период включва данни за приходите, реализирани от местните административни единици в периода 2016-2021 г. Повдигнатата хипотеза е:

Хипотеза 1

H1o: Териториалната административна реформа засяга фискалната автономия на местното самоуправление ($\mu_1 < \mu_2$), където

μ_1 – е средната стойност на компонента „приходи от свободно разпореждане/обща приходи“ през първия период (Преди)

μ_2 – е средната стойност на компонента „приходи от свободно разпореждане/обща приходи“ във втория период (След)

За да се провери хипотезата, се използва параметричният t-test, тестващ средната стойност на две съотношения, в два периода, преди и след прилагането на реформата.

Таблица 2.1 Ефект на TAR върху фискалната автономия на албанското местно самоуправление

Parameter	Value
P-value	0.01287
t	3.1371
Sample size (n)	6
Average of differences (\bar{x}_d)	0.03813
SD of differences (S_d)	0.02978
Normality p-value	0.405
A priori power	0.2799
Post hoc power	0.8499
Skewness	0.2026
Skewness Shape	 Potentially Symmetrical (pval=0.811)
Excess kurtosis	-2.0124
Kurtosis Shape	 Potentially Mesokurtic , normal like tails (pval=0.248)
Outliers	

Алтернативната хипотеза в този случай е:

H1a: Териториалната административна реформа не засяга фискалната автономия на местната власт ($\mu_1 = \mu_2$)

Резултатите от сдвоения t-test показват, че има значителна голяма разлика между **преди**: ($M = 0.2$, $SD = 0.01$) и **след**: ($M = 0.3$, $SD = 0.02$), $t(5) = 3.1$, $p = .013$.

H1o: Понеже стойността на $p < \alpha$, Но е отхвърлена. Средната стойност за популацията след се счита за по-голяма от средната за популацията преди. С други думи, средната извадка за След е по-голяма от Преди и разликата е достатъчно голяма, за да бъде

статистически значима. Значимата стойност за $p = 0.013 < 0.05$ (статистически значима), така че отхвърляме нашата нулева хипотеза (H_0) и приемаме алтернативната, H_1 , че с 95% увереност твърдим, че реформата не е засегнала фискалната автономия на местните административни единици.

Брой и качество на обществените блага и услуги и ефективно разпределение на публичните средства.

Третият, и много важен аргумент за необходимостта от административно-териториална реформа, е ефективността при изпълнение на функциите и предоставянето на услуги. Съществува положителна корелация между капиталовите инвестиции на глава от населението и площта на местните единици.

За целта се издига втора хипотеза. Втората хипотеза е тясно свързана с една от целите, наложени от реформата: Подобряване на услугите за гражданите, което води до подобряване на доброто управление на местно ниво. Въз основа на същото съображение, както в първата повдигната хипотеза, за да се разбере ефектът от реорганизацията на местната власт за увеличаване на възможностите за инвестиции, анализираният период (2010-2021 г.) е разделен на две, като се има предвид годината, в която реформата започва (2015 г.) като точка на разделяне на два периода. Данните за 2015 г. са включени в първия период, считан за „период преди прилагането на реформата“, поради две причини: първо, това беше отправната точка, следователно въздействието на реформата върху резултатите от тази година не е незначително; второ, включването на 2015 г. в първия период, ранжира анализирания информация по точно шест години за всеки период. Първият период включва данни за съотношението „капиталови инвестиции/общи разходи“ 2010-2015 г., а вторият период включва данни за същия компонент за периода 2016-2021 г.

Хипотеза 2:

H_{20} : Реорганизацията на местните административни единици създава възможност за ефективно разпределение на инвестициите ($\mu_1 \leq \mu_2$)

H_{2a} : Реорганизацията на местните власти не създава възможност за ефективно разпределение на инвестициите ($\mu_1 - \mu > 0$)

Дори и в този случай се използва параметричният t-test.

μ_1 и μ_2 са съответно средните стойности на съотношението „капиталови разходи/обща разходи“, което показва финансовите средства, използвани за капиталови инвестиции преди и след 2015 г.

H2o: Тъй като р-стойността $> \alpha$, H2o не може да бъде отхвърлен. Средната стойност за популацията **След** се счита за по-малка или равна на средната за популацията **Преди**. С други думи, средната стойност на извадката за **След** е по-голяма от **Преди**, но не е достатъчно, за да бъде статистически значима.

Таблица 2.2 Ефект от реорганизацията на местните единици за създаване на възможност за по-ефективно предлагане на разпределение на инвестициите

Parameter	Value
P-value	0.139
t	1.217
Sample size (n)	6
Average of differences (\bar{x}_d)	0.0202
SD of differences (S_d)	0.04066
Normality p-value	0.1
A priori power	0.2799
Post hoc power	0.2777
Skewness	-0.004549
Skewness Shape	 Potentially Symmetrical (pval=0.996)
Excess kurtosis	-2.989
Kurtosis Shape	 Potentially Mesokurtic , normal like tails (pval=0.086)
Outliers	

Резултатът без значимост не може да докаже, че H2o е правилен, а само че нулевото предположение не може да бъде отхвърлено. Значимата стойност, р-стойност = 0,14 $>$ 0,05 (значима стойност), така че не можем нито да приемем, нито да отхвърлим хипотезата H20, но при 95% увереност нулевото предположение не може да бъде отхвърлено. Така, въз основа на данните, събрани през периода, който анализираме, не можем нито да приемем, нито да отхвърлим предположението, че реорганизацията на единиците на местното самоуправление създава възможност за по-ефективно разпределение на инвестициите.

Административна, техническа и професионална ефективност на местното самоуправление

Другата важна екзогенна променлива, която оказва влияние върху публичните услуги, предлагани от общините, като ендогенна променлива е представянето на човешките ресурси. Както е посочено в Европейската харта за местно самоуправление, местните власти трябва да определят свои собствени вътрешни административни структури, за да ги адаптират към местните нужди и да осигурят ефективно управление. Условието на работа на служителите на местната власт трябва да позволяват наемането на висококачествен персонал въз основа на заслуги и компетентност; за тази цел се предоставят подходящи възможности за обучение, възнаграждение и перспективи за кариера. Това осигурява подходящи административни структури и ресурси за изпълнение на задачите на местните власти.

H3o: Реорганизацията на звеното за местно самоуправление намалява разходите за административен персонал на единицата за местно самоуправление (EMC).

($\mu_1 > \mu_2$), където

μ_1 – е средната стойност на компонента „разходи за персонал/общи разходи“ през първия период (Преди)

μ_2 – е средната стойност на компонента „разходи за персонал/общи разходи“ във втория период (След)

За да се провери хипотезата, се използва параметричният t-test, тестващ средната стойност на две съотношения, в два периода, преди и след прилагането на реформата.

Алтернативната хипотеза в този случай е:

H3a: Реорганизацията на местното самоуправление не намалява разходите за административен персонал на единицата за местно самоуправление (EMC). ($\mu_1 \leq \mu_2$)

Резултатите от двоения t-test показват, че има значителна голяма разлика между **Преди** ($M = 0,3, SD = 0,03$) и **След** ($M = 0,3, SD = 0,03$), $t(5) = 1,2, p = 0,0139$. (Приложение 3)

H3o: p-стойността $> \alpha$, но не може да бъде отхвърлен. Счита се, че средната популация след е по-малка от тази преди, но не е достатъчно, за да бъде статистически значима. Резултатът без значимост не може да докаже, че H_0 е правилна, а само че нулевото предположение не може да бъде отхвърлено. Значимата стойност, p-стойност = $0,139 < 0,05$ (значима стойност), така че не можем да отхвърлим нашата нулева хипотеза (H_3o). Но с 95% увереност, реформата намалява разходите за административен персонал на EMC, като по този начин поддържа третата нулева хипотеза (H_3o), че реорганизацията на единицата на

местното самоуправление намалява броя на административния персонал на ЕМС. Очевидно констатациите показват положителна разлика, която е статистически значима между броя на обединените местни единици и справедливото представителство на жителите на местно ниво, стойността на приходите и потока на разходите спрямо населението преди и след населението.

2.4 Тълкуване на резултатите от оценката на административната, техническата и професионалната ефективност на местното управление

Генерираните констатации определят дали установените разлики между преди и след условията на фискална автономия, нивото на управление на фискалните ресурси и броя на административния персонал са статистически значими. При теста за естеството на връзката между въведената ТАР и фискалната автономия на албанското местно самоуправление, средната разлика в резултата на приходите от свободно разпореждане спрямо общите приходи преди и след прилагането на ТАР беше демонстрирана като статистически значима ($\mu_1 < \mu_2$). От друга страна, фискалната автономия на местните административни единици беше представена като изпитала статистически значими ефекти, при 95% доверителен интервал, поради реформата.

По подобен начин многовариантният регресионен анализ е използван при оценката на това как изпълнението на териториално-административната реформа е повлияло върху управлението на финансовите ресурси на местно ниво. Констатациите показват, че разликата между средната популация след и преди внедряването е установена като статистически значима, като средната популация **след** е по-голяма от средната популация **преди**. Очевидно ТАР въведе необходимостта от включване на електронното управление като инструмент за подобряване на услугата като междусекторна стратегия за децентрализация и местно управление 2015-2020 г., която прогнозира, че през 2020 г. всичките 61 общини трябва да имат 67 активни услуги на прилагането на интегрирани административни услуги с информационни технологии.

Освен това, при оценката на начина, по който реорганизацията на звеното за местно самоуправление намалява разходите за административния персонал на ЕМС, двустранният линеен регресионен анализ демонстрира положителна корелация между резултата от ТАР и новите пътища за общи приходи, разходи на местните власти, и работата на местните

публични администратори. Въпреки това, значителен брой публични администратори (45%) не са провели никакво обучение, сочещо потенциално лоша оценка на готовността за реформа за въвеждане на положителни ефекти върху управлението. От друга страна, следствието потвърждава, че реформата е повлияла положително върху повишаването на качеството на услугата спрямо работата на местните публични администратори. Тези констатации предполагат, че сливането на местните единици е довело до намаляване на броя на публичните администратори, намалявайки финансовия стрес върху фискалните разходи. Полученият ефект е описан, за да подчертае растежа на капиталовите инвестиции и умелото управление на албанските финансови ресурси.

ГЛАВА ТРЕТА. ФУНКЦИОНАЛНИ НАСОКИ И ПРЕПОРЪКИ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА УСТОЙЧИВО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Главата изследва констатациите, като ги анализира във връзка със заключенията, направени в предишната литература. По-специално, главата предоставя дискусия, критично сравняваща и контрастираща настоящите резултати с констатациите в прегледаната преди това литература. Обосновката на дискусията е да се изградят смислени изводи и такива относно функционалните насоки, заложи в прилаганата ТАР, и нейните ефекти върху доброто управление в публичния сектор. Освен това дискусията оценява констатациите спрямо предишната литература, подчертавайки значението на ТАР за насърчаване на устойчиво местно икономическо развитие, което отразява ефективността при предоставянето на обществени блага и услуги, както и подобренията в събирането на данъци. Този анализ осигурява основата за заключенията, генерирани в проучването.

3.1. Прилагане на принципите на доброто управление в публичния сектор

При оценката на влиянието на териториално-административната реформа върху фискалната автономия на местното управление се възприемат принципите на доброто управление в публичния сектор в Албания след изпълнението на ТАР от 2014 г. Например констатациите от количествения анализ показваха, че ТАР в Албания отчита необходимостта от предоставяне на подобрени и достъпни услуги на местните жители, като се има предвид статистическата разлика преди и след в качеството на предоставената услуга. Констатациите установяват, че успехът на отвореността в операциите и предоставянето на

услуги зависи от участието на множество общества в страната, ангажираността на международните партньори и гражданите. Доказателствата, представени в констатацията, признават отговорността на общините за предоставяне на обществени услуги и развитие на инфраструктурата в рамките на определена територия. Освен това констатациите от количествения анализ установиха, че има положителна корелация между капиталовите инвестиции на глава от населението и площта на местните единици, което налага прилагането на принципите на отчетност и прозрачност при предоставянето на публични услуги. Количественият анализ установи, че реорганизацията на местните власти е в състояние да създаде възможност за по-ефективно предлагане на социални услуги, което е в съответствие с принципа на участие. Анализът подчертава статистическата значимост на доброто управление, формиращо основата за оценка на националния ангажимент към реформата. Констатацията подчертава важността на принципа на професионалната етика и отчетност за укрепване на публичната администрация и доброто управление на местно ниво. Освен това анализът споделя гледната точка, че доброто управление, отпечатано в ТАР, повишава прозрачността и ефикасността на публичните инструкции, оформяйки ефективността и скоростта на предоставяне на отговор спрямо очакванията на обществеността, като същевременно подпомага борбата с корупцията в Албания. Заключение на Muharremi et al. (2022 г.) моделира констатацията по-горе, демонстрирайки, че под крилете на доброто управление, новата публична администрация в местното самоуправление е реструктурирана, за да предложи по-модернизирани и подобри системи за обществени услуги, като същевременно стимулира климат на доверие от страна на местните жители.

Анализът предполага, че ТАР значително е допринесла за доброто управление на местните единици в предоставянето на обществени услуги в съответствие с доказаната подобрена прозрачност, почтеност, ефективност, приобщаване, рекламна отчетност на структурите на местното управление. Освен това анализът отчита, че ТАР е предизвикала значителни промени, за да доведе до подобрения в стратегическото планиране, което води до подобро управление на финансовите ресурси и повишена фискална автономия на ниво ЕМС.

3.2. Въвеждане на иновации и добро управление на регионално и местно ниво

В оценката на въздействието на изпълнението на ТАР от 2014 г. върху възможността за предлагане на ефективно разпределение на инвестициите бяха подчертани подобренията в иновациите и доброто управление на регионално и местно ниво в Албания. Като такива, констатациите от количествения анализ потвърждават статистическата значимост на разликата, отбелязана в управлението на финансовите ресурси, отразяваща растежа и трансформацията на Албания от централизирана система на управление към децентрализирана система, която е както местна, така и активно ангажирана в Европейския съюз. Освен това констатацията демонстрира статистическа значимост на разликата в средната популация преди и след прилагането на ТАР в съответствие със застъпничеството на албанското правителство за възприемане на иновациите за стимулиране на икономиката. Освен това констатациите установиха, че реорганизацията на местните власти спомогна за създаването на възможности за предлагане и разпределение на ресурси на членовете на местната общност.

Освен това констатациите показват, че за да постигне Албания добро управление на регионално ниво, правителството ще въведе силно и добре структурирано местно управление в страната и ще включи добри обществени услуги за своите граждани. Освен това констатациите показват, че правителството ще постигне добро управление на местно ниво чрез укрепване на междуобщинското сътрудничество и чрез правилно управление на хората на местно ниво. Констатациите показват, че подобряването на качеството на човешките ресурси на ниво местно управление в Албания би улеснило подобряването на принципите на управление. Анализът заключава, че влиянието на ТАР върху албанското правителство предлага подкрепа за ценностите, които се популяризират от отворени правителствени партньорства и статус в мисията за развитие на местно публично управление, вкоренено в принципите на отчетност, комуникация и прозрачност.

Освен това констатациите показват, че предположението, че реорганизацията на единиците на местното управление създава възможност за по-ефективно разпределение на инвестициите, не може да бъде прието или отхвърлено въз основа на статистическите показатели. Констатацията е в съответствие с предложението на Alesina и Spolaore (2005), които твърдят, че мисията на албанското правителство е да има нова интегрирана и последователна регионална политика, която да доведе до устойчиво и балансирано разпределение на ресурсите и да подкрепи отдалечените и планински райони на страната да

постигне произволно развитие. Констатациите показват, че албанското правителство е разработило стратегии, които са довели до развитието на подобрена публична администрация. В допълнение констатациите показват, че във всички региони трябва да бъдат въведени механизми за отчетност, за да се гарантира, че всички правителствени ресурси се използват в предложените правителствени проекти.

Освен това констатациите потвърждават, че със силен капацитет за управление на финансови ресурси, албанското правителство е в по-добра позиция да стимулира развитие на местно и регионално ниво в съответствие с предложените икономически и фискални програми за 2007/2010 г., които определят съгласувана рамка за икономически политики на правителството.

3.3 Подобряване на ефективността при предоставянето на обществени блага и увеличаване на събираемостта на данъци

При изследването на влиянието на изпълнението на ТАР от 2014 г. върху намаляването на разходите за административен персонал на ЕМС, констатациите от количествения анализ установиха, че икономическото развитие и стабилността на една страна се постигат чрез насоки, които подобряват справедливото разпределение на обществените блага, докато ангажиране на гражданите в подкрепа на държавните операции чрез плащане на данъци. Тази констатация съвпада със Swianiewicz et al. (2022), като твърди, че общественият ред, правителствените операции и осигурената демокрация се улесняват от средства от фискалната автономия, система, която допълнително подкрепя целите на правителството и допълнително доставя доходи на своите граждани, като същевременно насърчава безплатното превеждане на данъци за реализиране на събрани за, свободно разпореждане с приходите спрямо общите приходи”. Освен това констатациите показаха, че фискалната политика изисква оценка за прилагане на необходимите реформи и корекции, така че албанските граждани да изпитат облекчения в данъчното облагане на потреблението, но да запазят разходите за своя капитал в производството, за да увеличат производството за ефективно разпределение на стоките. Освен това установеното от количествената констатация заключава, че публичните инвестиции изискват хармонизация, добро планиране и човешки ресурси, за да расте икономиката на страната. Количествените констатации широко установиха статистическа значимост на съотношението на приходите от безплатно разпореждане към общите приходи след изпълнението на ТАР, което предполага, че подобреното предоставяне и разпределение на обществените удобства са

повлияни от приноса на публичната администрация със същественото значение на оценката на услугите, предлагани от обществеността обслужване. Констатацията установи, че фискалните и икономическите политики, които като цяло са благоприятни, се регулират от публичната администрация, като много експерти разглеждат подхода на договорите за услуги и интегрирането на частния сектор в обществените дела, осигурявайки незабележимо въздействие. Количествената констатация показва, че в съответствие със статистически значимата разлика в приходите от свободно разпореждане спрямо общите приходи след ТАР, работата на местните администратори при предоставянето на обществени блага и услуги работи в рамките на надеждна система за събиране на данъци, която използва наличните природни ресурси, докато все още управлява събраните приходи.

Освен това, количествената констатация установи, че разликата между приходите и разходите е статистически значима с реструктурирани разходи от ТАР, приложена спрямо разпределението на предоставената обществена услуга. Важно е, че количествената констатация заключава, че прозрачността на разходите в ЕМС се е увеличила с намаляването на броя на местните публични администратори, които трябва да изразходват. Констатацията оспорва предположението на Mamuti и Ganic (2019), че отчетността и разделението на властта от ръководството остават лоши, като парламентът е ограничен в извършването на одит на годишния бюджет поради лоша документация във формата и съдържанието на проектобюджета.

Освен това, количествените констатации показаха, че ТАР реструктурира класификацията на държавните функции, определяйки категоризацията на данните за държавните разходи, за да отчете модалността на разходите за национални приходи с разпределението във всеки подсектор.

IV. ПРИНОС НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Процесът на събиране, анализиране и оценка на основните показатели, които пряко засягат резултатите от реформата, като фискалната автономия, финансовите резултати на местното управление и подхода на публичните администратори, води до някои основни заключения:

ТАР и ефективност на начините за набиране на средства

- Ръководството на Албания разшири обществените услуги за гражданите чрез децентрализация, която доведе до реструктурирана икономика със свобода на ръководство, гарантирана от ТАР, в местните единици в градските и селските райони чрез общински и административни единици, категории на нива на управление в съответните дивизии.
- Анализът стига до заключението, че е необходимо да се наблегне на реформите към засилване на данъчната автономия, когато местното правителство разпределя средства на регионите за малки проекти, които се управляват и изпълняват от членовете на местния съвет, след приключване на общественото участие относно необходимото приоритизиране.
- Анализът предполага прилагането на насоките на ТАР и упражняването на съществуващата автономия на местното управление да бъдат значително интегрирани, за да се възползват от подобрени и съвременни услуги за обществеността в усилията за постигане на стандарта на други развити страни от Западните Балкани и Европа.

ТАР и брой, качество и ефективност на обществените блага и услуги

- Като се има предвид, че изпълнението на ТАР насърчи наличието на публични средства и пълното използване на тези средства в местната власт, беше направено заключението, че прилагането на ТАР от 2014 г. доведе до леко подобрене в броя и ефективността на предлагането на стоки и услуги. Въпреки това беше заключено, че повече подобрения в броя и качеството на стоките и услугите в Албания могат да бъдат постигнати чрез прилагането на насоки, които позволяват на данъкоплатците да плащат данъци свободно въз основа на техните производствени способности, без да увеличават данъчните ставки.
- Постигането на подобрен брой и качество на стоките и услугите, доставени в Албания и растежът на общата икономика с прилагането на ТАР, наличието на обучени и хармонизирани човешки ресурси и доброто планиране беше от решаващо значение. От тази гледна точка беше заключено, че прилагането на разширена насока за реформа, насърчаваща приобщаването на данъкоплатеца в прилагането на

реформите на ТАР, доведе до балансирано удовлетворение, водещо до повишена подкрепа на гражданите за правителството чрез устойчиво производство.

- Като се има предвид, че изпълнението на реформите на ТАР от 2014 г. доведе до класификацията на правителствените функции в Албания, беше направено заключението, че реформите са подобрили справедливото разпределение на публичните средства, тъй като реформите препоръчват разпределение на приходите за всеки подсектор, установен в местното правителство. Докато реформите на ТАР насърчиха леко подобряване на ефективността на разпределението на публичните средства, беше направено заключението, че е необходимо да се променят разпоредбите относно разпределянето на публични средства и рефинансирането на местното правителство при изготвянето на бюджета всяка година. Това би засилило стабилизирането на лихвените проценти, насърчавайки устойчивостта на дълга.

ТАР и ефективността на местното самоуправление

- Прилагането на ТАР предизвика реорганизация на местното правителство, предоставяйки възможности за лесен достъп до по-добри услуги от страна на гражданите от децентрализираното управление, тъй като администраторите бяха освободени от тежките роли на централното правителство чрез създаването на местни звена, които се управляват ефективно.
- Беше заключено, че реформата на ТАР от 2014 г. въвежда принципи за оценка както на местните, така и на регионалните правителствени разпоредби, които са последвали, за да се постигне балансирано и устойчиво развитие в Албания, като същевременно се набляга на укрепването на икономическата конкурентоспособност на местно ниво.
- Прилагането на ТАР от 2014 г. доведе до повишена техническа, административна и професионална ефективност чрез насърчаване на подходяща комуникация и прозрачност, както и въвеждане на регулации, насочени към и насърчаване на конкурентоспособността и оценката на работата както на регионално, така и на местно ниво на управление.

Препоръки за бъдещи изследвания

От констатациите и техния анализ се препоръчва за успеха на първоначалните цели, които реформата възнамерява да постигне, всички местни публични администратори да поемат отговорност за използването на новата правна рамка, за да наложат умели практики за управление на финансовите ресурси. Тази препоръка е обвързана с обосновката за подобряване на фискалните резултати на страната, като подчертава практическия напредък на ТАР в Албания и неговата ефективност в съответствие с намаления брой местни публични администратори и свързаното с това финансово бреме.

Второ, препоръчва се правната рамка, описана в реформата, да се спазва, докато администраторите внедряват добро управление в разширените пътища към събиране на приходи и разходи, за да се гарантира качествено предоставяне на обществени услуги, както е обективно определено.

За бъдещи изследвания се препоръчва проучване за сравняване на ефективността на публичната администрация и управлението в Албания, която обедини своите местни единици, и друга страна с подобно ниво на развитие, която въведе децентрализиране. Като такива, констатациите ще определят кой тип ТАР е важен за подобряване на управлението на финансовите ресурси.

V. НАУЧНИ И НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

1. Извършва се оценка на въздействието на ТАР за подобряване на качеството и количеството на публичните услуги, предлагани на гражданите, чрез повишаване на цялостната ефективност на структурите на местното управление, укрепване на местните финанси и увеличаване на фискалната автономия и развитие на капацитета на единиците на местното управление, следвайки философията на позитивизма и интерпретативизма на изследването.
2. Проучването сравнява резултатите с теоретичните очаквания, като тества чрез t-test поведението на променливите, които пряко влияят върху резултатите от реформата. Резултатът от теста показва, че ефектите от реформата не достигат първоначалните цели, наложени от нея. Показателите им са сходни с тези от периода преди провеждането на реформата. Предоставят се препоръки въз основа на резултатите от тези тестове.

3. Проучването се използва като инструмент за измерване на ефективността на публичните местни администратори. В казуса се разглеждат общините като преки единици, повлияни от административно-териториалната реформа. За тази цел са разработени въпросници.
4. Статистическият модел на множествена линейна регресия се използва за разбиране на връзката между независимите променливи на фискалната автономност, финансовото представяне, броя на публичните администратори и зависимата променлива – публичните услуги, предлагани от Единиците на местно самоуправление (ЕМС).

СПИСЪК НА НАУЧНИТЕ ПУБЛИКАЦИИ НА АВТОРА

1. THE PUBLIC BUDGET COVERAGE OF THE ELECORAL CAMPAIGNS AND ELECTIONS, conference proceedings Scientific Conference – Money in Politics; Reflections, Expectations and Solutions; Albania, Durres, pp 58-69, ISBN 978-9928-267-13-9
2. THE LOCAL GOVERNANCE REVENUES AN INDICATOR OF THE IMPACT OF TERRITORIAL ADMINISTRATIVE REFORM ON MUNICIPAL FINANCE AUTONOMY, conference proceedings International Scientific Conference – Challenges of organization and functioning of local government in Albania in the framework of the administrative reform; Albania, Durres, pp174, ISBN 978-9928-267-15-3
3. SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF BULGARIAN REGIONS: COHESION OR DEVELOPMENT OF INEQUALITIES, conference proceedings III International Scientific Conference - Regional development and cross-border cooperation, Serbia, Pirot, pp 623-630, ISBN 978-86-900497-2-1
4. SMART CITIES AS A TOOL FOR REGIONAL DEVELOPMENT AND AS AN APPROACH OF CROSS-BORDER COOPERATION, conference proceedings II International Scientific Conference - Regional development and cross-border cooperation, Serbia, Pirot, pp 487-493, ISBN 978-86-900497-1-4

5. THE RESPONSE OF WESTERN BALCANs COUNTRIES TO THE COVID-19 CRISIS. THE EFFECT OF RECOVERY ACTIONS, conference proceeding 11th International Symposium on Natural Resources Management (ISNRM 2021), Serbia, Zaječar, 2021
6. THE INFLUENCE OF ADMINISTRATIVE TERRITORIAL REFORM IN ALBANIA IN INCREASING THE LOCAL GOVERNANCE COMPETENCIES: Durres case, conference proceedings 15th International Conference of ASECU: " Sustainable Development Goals: Challenges for the South and Eastern European Countries and Black Sea Region", organized by ASECU and UNWE, held on Sofia, Bulgaria, September 2019
7. IMPORTANCE OF E-GOVERNANCE FOR STRENGTHENING DEMOCRECY, CASE OF ALBANIA, conference proceedings V International Scientific Conference -Regional Development and Cross Border cooperation & quot; Serbia, Pirot, 2021, pp 599, ISBN 978-86-900497-4-5
8. EFFECTS OF COVID IN ALBANIAN ECONOMY conference proceeding II International Scientific Conference –Globalism, Regionalism, Security-2020, UNWE, Bulgaria, Sofia, October 2020.
9. CHARACTERISTICS OF MIGRATION TO ALBANIA DURING 2016-2020, program “Institute for girls and women in national and international security policies II”, CRLDS Center for European Policy Studies for Local and Regional Development, Albania, Tirana, October 2021.

**UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY
FACULTY OF MANAGEMENT AND ADMINISTRATION
REGIONAL DEVELOPMENT DEPARTMENT**

**D I S S E R T A T I O N
A B S T R A C T**

**ADMINISTRATIVE AND TERRITORIAL REFORM
AS AN EFFECTIVE WAY FOR IMPROVING LOCAL
SELF-GOVERNANCE IN THE PROVISION OF PUBLIC SERVICES**

for acquiring the educational and scientific degree of “Doctor” in the Professional
Field 3.7. Administration and Management /Regional Development/

**Doctoral Student
Valbona Sakollari**

**Supervisor
Assoc. Prof. Georgi Nikolov, PhD**

Sofia, Bulgaria
2022

The dissertation was discussed and approved for public defence at a meeting of the Regional Development Department, Faculty of Management and Administration, UNWE from 14 November 2022 (Protocol № 1/14.11.2022). The dissertation topic is “Administrative and territorial reform as an effective way for improving local self-governance in the provision of public services”. It consists of an introduction, three chapters, a conclusion, a bibliography and 6 appendices. The research has been done on the base of 158 theoretical sources and empirical databases. The total volume of the dissertation is 157 standard pages (of 1800 characters with spaces, each).

The public defence of the dissertation is to be held on February 10, 2023, at 10:00 am in hall № 2032^A “Scientific Councils” at the University of National and World Economy, Sofia, Bulgaria.

The members of the scientific jury for the public defense are as follows:

Prof. Hristo Ivanov Katrandzhiev, PhD;

Assoc. Prof. Elka Georgieva Vasileva, PhD

Prof. Veneta Stoyanova Gaydardzhieva, PhD

Assoc. Prof. Petar Borisov Borisov, D.Sc.

Assoc. Prof. Vanya Atanasova Vasileva, PhD

The documents, required for the public defense are available at the Science Directorate, UNWE as well as on the UNWE webpage - <https://konkursi.unwe.bg/>.

Contents:

I. GENERAL CHARACTERISTICS OF THE DISSERTATION WORK	4
II. RESEARCH STRUCTURE	9
III. SYNTHESIZED EXPOSURE OF THE DISSERTATION.....	10
INTRODUCTION	10
CHAPTER ONE.....	12
THEORETICAL AND METHODOLOGICAL SETTLEMENT OF TERRITORIAL AND ADMINISTRATIVE REFORM. MAIN DEFINITIONS, CONCEPTS AND MODELS.....	12
1.1. Theoretical Definition of Territorial and Administrative Reform.....	12
1.2. History of the Reform in Europe – Different Countries Experiences and implementation Issues	13
1.3 Legislative Basis for the Territorial-Administrative Reform in Albania	14
CHAPTER TWO.....	15
ANALYSES OF THE TERRITORIAL REFORM IN ALBANIA	15
2.1. Researching the Historical Prospective of Territorial Division in Albania.....	15
2.2. Study and critical analysis of the administrative territorial reform in Albania.....	16
2.3. Empirical Analysis, Variables and Elements to Evaluate Administrative, Technical and Professional Efficiency of Local Self-Government	17
2.4. Interpretation of Results of the Administrative, Technical and Professional Efficiency of Local Governance Evaluation.....	21
CHAPTER THREE	22
FUNCTIONAL GUIDELINES AND RECOMMENDATIONS TO PROMOTE SUSTAINABLE ECONOMIC DEVELOPMENT	22
3.1. Implement the Principles of Good Governance in the Public Sector.....	23
3.2. Introducing Innovation and Good Governance at Regional and Local Level.....	24
3.3. Improving Efficiency in Delivering Public Goods and Increasing Tax Collection	25
IV. CONTRIBUTIONS OF THE RESEARCH	26
V. SCIENTIFIC AND SCIENTIFIC APPLIED RESULTS OF THE THESIS	28
VI. LIST OF SCIENTIFIC PUBLICATIONS OF THE AUTHOR	30

I. GENERAL CHARACTERISTICS OF THE DISSERTATION WORK

1. Relevance of the topic

The spectacular advance of local and regional democracy was the main innovation of 20th century democracy. The role of communities is very important as the first level for practicing democracy. That's why most of the European countries are involved in important processes that transform the organization and territorial division of countries. Territorial Reform is a profound "reform" of how particular local government unit functions. It redefines the institutional boundaries, establishes new local authorities and restructures local administration

2. Object and subject of the study

The object of this dissertation is the analyse of the Reform from the starting point of the process up-to-date and the empirical analysis of the factors that have an impact on improving the supply of public services by the LGU-s. In this regard, there are taken in consideration the straightforward indicators of the relative importance of local governments in a country's governance structure, the local expenditures and revenues as shares of total public expenditures and revenues. Performance of the public administrative staff is another variable as well. The mentioned elements are analysed for the period 2010 -2021.

The subject of the survey of the dissertation is the Reform and how it affects the Governance in the local level. In this regard, different Municipalities as the main actors of implementation and the direct responsible of the results obtained, are subject of survey. The knowledges and the ability of public administrators in implementing the Reform will be evaluated through the questionnaire distributed to them. The Revenues and the Expenditures of the budget of Municipalities are collected directly from the databases of the proper institutions. The survey of them during years, intertwined with statistical analyses of them is important part of the research. By the other hand, the central governance as the most important financial source of municipalities will be subject of survey, too.

3. Research thesis

Focused on the main principle of Administrative Territorial Reform, as an effective way for improving local-self-governance in the provision of the public services, the analysis is done, creating a model which can explain if TAR really reached its aim up to now.

The **main Hypothesis** that the research raises is: Territorial and Administrative Reform enhances the efficiency of local governance ensuring efficiency in providing public goods and services and the collection of taxes, ensuring good governance, thus promoting sustainable local economic development.

Hypothesis 1

The first hypothesis tests the behavior of fiscal autonomy measuring the performance of revenues. Revenues are the main component of the fiscal autonomy of LGU. Local government units are funded by revenues from taxes, fees, other local revenues transferred by the State budget, and other funds that come directly by national taxes, local borrowing donations and other sources provided by law.

H1o: Territorial Administrative Reform affect the fiscal autonomy of local government

Hypothesis 2

H2o: The reorganization of local government units creates the opportunity to offer an efficient distribution of investments.

The second hypothesis is strongly connected with one of the objectives that reform imposed: Improving services for citizens leading to enhance good governance at the local level.

Hypothesis 3

H3o: Reorganization of local governments unit reduces the number of administrative staff of LGU.

The other important exogenous variable, that influenced the Public Services offered by Municipalities, as an endogenous variable is the human resources performance.

Decentralization has increased the responsibilities of local government units, which are becoming more and more important and diverse. Despite the progress made, the efficient and efficient provision of public services at local level is still facing considerable challenges in terms of capacity of institutional and human resources.

4. Purpose and tasks of the dissertation

The purpose of the dissertation is a deep analysis of the Territorial Administrative Reform in Albania. The Reform starts in 2014. It is a new, challenging issue for the Albanian

democracy. The main objective of the dissertation is to evaluate which is the innovation that the reform brings and how it will help the sustainable local economic growth and the economic growth in Albania, as well. It is analyzed the importance of the good implementation of the Reform. Based on the main hypothesis, the dissertation evaluates the elements that affect the improvement of the quality and quantity of the public goods and services offered by local governance, determining the role of each of them in the process. The main conclusion of the research is that a successful governance should be above all, an efficient governance. The necessity of Territorial Reform is based precisely on creating an efficient local government. Administrative-territorial reform aimed at consolidating smaller units of local government in units larger and more efficient, which are able to provide better services and give citizens and communities more access to these services.

The subject of the survey of the dissertation is the Reform and how it affects the Governance in the local level. In this regard, different Municipalities as the main actors of implementation and the direct responsible of the results obtained, are subject of survey. The knowledges and the ability of public administrators in implementing the Reform will be evaluated through the questionnaire distributed to them. The Revenues and the Expenditures of the budget of Municipalities are collected directly from the databases of the proper institutions. The survey of them during years, intertwined with statistical analyses of them is important part of the research. By the other hand, the central governance as the most important financial source of municipalities will be subject of survey, too. The dissertation has taken in consideration and reviewed the scientific work of many authors related to the topic. Meanwhile, detailed analyses of data collected, which covers the performance of local governance in Albania, regarding the indicators of decentralization, that directly affect the effectiveness of the performance of LGU-s, are included in the research.

To achieve the goal of the study, the author sets himself the following research tasks:

- Identifying the meaning of Territorial Administrative Reform throughout the review of the literature
- Development of a methodological framework to guide the research
- To individuate the adequate surveys, in order to gather as much as possible primary and secondary data
- To analyse the data and to evaluate and discuss the results produced by all the data and their analyses
- To present as clear as possible the conclusions and implications that research draws

- To individuate the boundaries of the research and to highlight the future research suggestions

The aim

There are different studies from different authors, which contribute to determine the indicators of the decentralizing of the local governance and their effectiveness, but few of them are directly connected with the effectiveness produced by them as result of implementation of Territorial Administrative Reform in Albania. There are lots of reports who analyses and give information regarding the fiscal performance of the local government and different researches that explain the territorial reform during 21st century in the Europe, including Albania.

The research aims to unify the information presenting a continuity of the performance of the LGU-s through main variables that analysis, thus revenues, expenditures and public administration performance, comparing the effect of each of them before and after the implementation of the Reform

For achieving the aim stated above, the author sets the following research tasks:

The research thesis is developed through some main questions as:

1) Was the legal regulatory base, ready and well-studied for facing different upcoming issues? To give the answer to the question, the dissertation takes in consideration and analysis the entire legal framework from the starting moment of the TAR (law 115/2014) and all the additional approved laws and decisions. There is a comparison with the previous legislative basis (The decentralization process in Albania started in 1991 and Parliament approved different laws in this regards)

2) Did the staff have been prepared/informed/trained to implement the Reform? Were they ready to understand and to perform the additional functions/competencies that Reform transferred from Central Governance to Local one? (To answer to this question, different studies and information from Reports are taken in consideration. In the same time a survey was done with the staff of Municipalities of Durres, as one of the biggest municipalities in the country.

3) Does the Reform ensure the fiscal autonomy as a very important element to create the material opportunities and financial means for LGU-s to carry out the functions/duties/competencies transferred to them? How has territorial reform affected the realization of local government revenues? Has the management of financial resources at the local level improved with the implementation of administrative-territorial reform?

For developing these questions there are analyzed of the incomes of local governance for the period 2006-2021, in order to compare the possibilities, the capability and the performance of Local governance before and after implementation of TAR to ensure and collect the funds. By the other hand there is an analysis of the expenditures of the LGU-s, in order to understand if there is any improvement regarding the number and the quality of the public services offered by Local governance, under Reforms effect. To achieve these objectives, the following research methods were adapted.

5. Methodological, informational and theoretical foundation of the research

The methodology of the research includes the philosophy that better fit with the aim of the study, the research strategy and the instruments used to reach the objectives. The project includes two phases. The first phase of the research is focused on gathering information by Reports, Laws, different manual, academic researches related with the topic and other important documents. Since, there is a verity to be discovered, the best research method in the first part, which fulfill the aims of this dissertation, will be the positivist philosophy. According to Caldwell (2015), positivism is a research construct in which existing theories and opinions are used to develop hypotheses, which are tested and evaluated in the research process to build a generalized view. Further, Park et al. (2020) agreed with the view of Caldwell (2015) noting that positivism targets searching for, through statistical approaches, causal relationships and regularities between diverse dimensions of the reality and generating summaries of notable patterns of meaning. In the present study, a positivist paradigm will be followed because it will adhere to the perspective that factual knowledge and understanding are acquired via observations and measurements to be trustworthy.

The main objective of the second phase is the investigation of the implementation of the Reform and its first results, measuring the different indicators and their effectiveness. The conclusions reached during the research will be result of collaboration and cooperation of all factors participate in the process. So, it is not an absolute verity. This makes possible to use Interpretivism in interpretation of data in the second part. Importantly, the research design that will be applied will be a case study, which according to Akhtar (2016), entails the generation of a multi-faceted, in-depth understanding of intricate research issue as placed within a real-life context. Sileyew (2019) agreed with Akhtar (2016) that case studies that are intrinsic in design define the uniqueness of a study phenomenon with the aim of differentiating it from others. A case study design will be considered because it allowed evaluation of various TAR domains as pertains its effectiveness in service delivery in Albania.

Further, the study will embrace abductive approach to research. As Baker (2019) defined, abductive approach is a reasoning style that enables researchers to make inferences by traversing from a general perspective to yield a conclusive premise. The view of Hurley et al. (2021) aligned with the supposition of Baker (2019) that abductive approach entails the application of a theory to a data set and testing the theory. In the present study, abductive approach will be applied in the testing and analyzing the defined hypotheses to general meaningful interpretations and conclusions.

6. Limitations of the study

The main limitation encountered in the completion of this study was the potential for researcher bias considering the probability of introducing the researcher's subjective perspective in the collection of secondary quantitative data about the case study. In a bid to mitigate this limitation, the researcher limited the collection of secondary quantitative data on the case study country, narrowing it down to the particular municipality of the study. Secondly, while the first question refers to the legislation framework, it was not testable in the study, thus becoming a boundary of the research. Consistently, the study experienced a limitation associated with the acquisition of the entire legal package in Albania for comparison with the package on European legislation. The limitation was addressed by using summaries of the legal packages to test the impact of TAR implementation. Lastly, the limitation encountered entailed the inability to conduct the survey in all municipalities of the country, which could be made possible by involving a greater number of public administrators. To counter this limitation and ensure generalizability, a relatively large sample of public administrators was used, who were selected randomly across the country.

II. RESEARCH STRUCTURE

The content of the dissertation is presented in three chapters as follows:

ADMINISTRATIVE AND TERRITORIAL REFORM AS AN EFFECTIVE WAY FOR IMPROVING LOCAL SELF-GOVERNANCE IN THE PROVISION OF PUBLIC SERVICES

CHAPTER ONE

THEORETICAL AND METHODOLOGICAL SETTLEMENT OF TERRITORIAL AND ADMINISTRATIVE REFORM. MAIN DEFINITIONS, CONCEPTS AND MODELS

1.1 Theoretical Definition of Administrative Reform

1.2 History of the Reform in Europe – Different Countries Experiences and Implementation Issues

1.3 Legislative Basis for the Territorial-Administrative Reform in Albania

CHAPTER TWO

ANALYSES OF THE TERRITORIAL REFORM IN ALBANIA

2.1 Researching the Historical Prospective of Territorial Division in Albania

2.2 Study and Critical Analyses of the Administrative Territorial Reform in Albania

2.3 Empirical Analysis, Variables and Elements to Evaluate Administrative, Technical and Professional Efficiency of Local Self-Government

2.4 Interpretation of Results of the Administrative, Technical and Professional Efficiency of Local Governance Evaluation

CHAPTER THREE

FUNCTIONAL GUIDELINES AND RECOMMENDATIONS TO PROMOTE SUSTAINABLE ECONOMIC DEVELOPMENT

3.1 Implement the Principles of Good Governance in the Public Sector

3.2 Introducing Innovation and Good Governance at Regional and Local Level

3.3 Improving Efficiency in Delivering Public Goods and Increasing Tax Collection

III. SYNTHESIZED EXPOSURE OF THE DISSERTATION

INTRODUCTION

The Introduction defines key concepts on TAR underscoring the journey of territorial reforms Albania went through, as well as following its enactment in 2014. Further, the chapter defines the problem under study recognizing the lack of evidence on the improvement of efficiency in service delivery or effective collection of tariffs and fees by local governments. It is explained the choice of the research problem for the dissertation, paying attention to the personal considerations, and the social consideration. It is evaluated that the problem is in line with personal goals and is evaluated the possibility to have access to the subject and facilities

to carry out the research. It is a genuine interest for the problem out of bias and there are the necessary abilities, skills and competences that enable the study of the problem. The possibility to obtain the administrative support, guidance, and cooperation to conduct the study, was another consideration evaluated. Identifying the purpose of the dissertation, that is a deep analysis of the Territorial Administrative Reform in Albania, it is evidenced the main objective of the dissertation. It is the evaluation of the innovation that the reform brings and how it will help the sustainable local economic growth and the economic growth in Albania. The main motivations to conduct this research are listed, in follow. On identifying the research aim, that is objectives, and guiding research questions, the chapter sets the hypotheses to be tested during the breakdown of the gathered data. The choice of the fiscal autonomy, financial performance and performance of local public administrator as the main variables related to hypothesis is explained, as well.

The Introduction part presents the theoretical and methodological review of literature empirically reviewing the settlement of territorial and administrative reform in Europe with a particular attention to Albania. The project includes two phases. The first phase of the research is focused on gathering information by Reports, Laws, different manual, academic researches related with the topic and other important documents. Since, there is a verity to be discovered, the best research method in the first part, which fulfill the aims of this dissertation, will be the positivist philosophy. The second phase imposed as main objective the investigation of the implementation of the Reform and its first results, measuring the different indicators and their effectiveness. The conclusions reached during the research will be result of collaboration and cooperation of all factors participate in the process. So, it is not an absolute verity. This makes possible to use Interpretivism in interpretation of data in the second part.

It underlines the main definitions where the dissertation is based, listing among them the Regional Development, E-governance, Decentralization, Local Self Governance. The chapter continuo with a summary of dissertation's structure and a brief explanation of the two mains theoretical models where the study is based: the democratic participatory theory and the public management reform theory. It ends with the limitations of research such as the inability to analyze the indicators separately for each LGU-s, the inability to enlarge the survey in all the municipalities of the country, the inability to test the impact of legal framework as an important indicator for the good implementation of the Reform.

CHAPTER ONE

THEORETICAL AND METHODOLOGICAL SETTLEMENT OF TERRITORIAL AND ADMINISTRATIVE REFORM. MAIN DEFINITIONS, CONCEPTS AND MODELS

The chapter has explored the historical perspectives with regard to regional development and territorial and administrative reforms in European countries. Moreover, the chapter has empirically reviewed literature on different experiences and implementation issues pointing out the legislative basis of TAR in Albania towards the charter of its local self-governance. Consistent with the assessment of literature TAR in Albania, the country has been featuring institutional change gradually following the reform implementation from being almost entirely localized to the model of regulated localized or nationalized decision-making on municipal boundaries. The chapter below outlines the materials and procedures for gathering data and its breakdown targeting the provision of a deep analysis of TAR, which started in 2014 in Albania exploring the stated goals of the reform regarding the reorganization of LGUs in Albania and evaluating the innovation the reform brings to enhance sustainable local economic growth, and the economic growth in Albania.

1.1. Theoretical Definition of Territorial and Administrative Reform

The sub-chapter summarizes the different definitions that the literature propose related to the territorial reforms as a distinctive type of local government reform (Caulfield & Larsen 2002a; Kersting & Vetter 2003a; Kuhlmann & Bouckaert 2016) and acknowledges its multifaceted character. Kersting and Vetter (2003b: 14–16) classify amalgamations and territorial reforms within a broader category of administrative reforms, mainly directed towards improving “output legitimacy”, efficiency and effectiveness of local governments, It is in contrast with local political reforms, that mainly enlarge civic involvement and collective decision-making procedures, that is, the input aspect of local democracy.

The chapter explains that the clear-cut differentiation between administrative and political reform strategies it's not always possible an the argument referring of Dahl and Tufte's seminal book *Size and Democracy* which asserts that amalgamations and functional reallocations also influence input legitimacy, as larger municipalities “provide opportunities for citizens to participate, at least by voting in elections, in the decisions of a political system large enough to control all or most of the major aspects of their situation that can be controlled [...] provide more opportunity for divergence of views [...] provide more

opportunities for all citizens, acting collectively, to exercise control over a broader range of important matters” (Dahl & Tufte 1973: 13f). At the same time, the opponents of territorial consolidation, too, raise the argument that civic efficacy might be hampered in overly large political communities.

Presenting the theory in territorial reforms, are explained the Pollit and Bouckaert's (2011) public management reform model is a solid starting point in attempting to conceptualize territorial reforms. Reforms are usually conceived and executed by politicians and senior civil servants, but the authors place the elite decision-making at the center of the entire process. A very important role belongs to the political agency, since the unions are decided by political bodies, such as local or regional councils, governments and parliaments. In the research conducted by Swianiewicz et al (2022), that included 40 European countries, the final decision to merge two or more local governments has always been taken by an elected representative body and never left to public administration managers. A potential explanation is that amalgamations are essentially “political”, changing the definition of the local demos (Dahl 1994) and may significantly impact the authoritative allocation of values and resources in society (Easton 1953).

Administrative Reform is explained as a conscious, well-considered change that is carried out in a public sector organization or system for the purpose of improving its structure, operation or the quality of its workforce (Gow, 2012). Each of the components of the definitions acquires special meaning in the public sector, where the dimensions targeted for improvement are more complex than those encountered in non-governmental sectors. Unlike all, other organizations, which try to do their best to achieve their objectives (effectiveness) – and to boost their productivity (efficiency) – public sector organizations must, also, faced the political dimensions of administrative life. Thus, beyond economic dimensions, public administration reforms can target objectives concerning improvements to public life, such as eliminating patronage, nepotism and corruption, increasing representativeness, fostering the participation of citizens and groups, and enhancing accountability and transparency.

1.2. History of the Reform in Europe – Different Countries Experiences and implementation Issues

This sub-chapter presents a background of the story of Territorial Reforms in Europe, different periods and different reasons that pushed the European countries to undertake them, in three different periods, aftermath Second World War. *The first period of the territorial consolidation reforms* took place in the 1960s and 1970s and was based in the very popular

belief at that time that the economies of scale were related both industry and public administration. *The second period of this reform* is around 1990s. The group of countries influenced by the territorial reforms that affected the Western European countries, is Central and Eastern Europe. In 1990s they were involved in the transfer of centralized economies in the open market economies, demising the undemocratic regimes. In the early years of the twenty-first century, after the global financial and economic crisis of 2007-2009 that has shaken primarily but not exclusively Western States, *started the third period*, or the third wave of restructuring the local governance (Swianiewicz et al 2017). As response to the financial crisis, the focus was the reduction of costs, improvement of service delivery and rationalization of decision-making processes, even with the cost of *loosening the connection between the citizens and decision-making bodies – or even relieving local authorities of some of their functions to be 'returned' to a higher tier or the State.*

The most important characteristics of those reforms, such as the rationalization, modernization, economies of scale, decentralization are explained related to the practical situation that different countries faced.

1.3 Legislative Basis for the Territorial-Administrative Reform in Albania

The subchapter takes in consideration and analysis the entire legal framework from the starting moment of the TAR (law 115/2014) and all the additional approved laws and decisions. There is a comparison with the previous legislative basis (The decentralization process in Albania started in 1991 and Parliament approved different laws in this regards)

The successful implementation of the reform is connected with the legal basis on which it rests and which serves as a cornerstone for the creation of new structures, the granting of powers and the delegation of functions, as well as the strengthening of fiscal autonomy. This concept is developed in this subchapter. From 2000, when Albania ratified the Charter of Self-Government, which commits the Parties to applying basic rules guaranteeing the political, administrative and financial independence of local authorities. It provides that the principle of local self-government shall be recognised in domestic legislation and, where practicable, in the constitution. Local authorities are to be elected in universal suffrage.

Albania has drawn up a wide and complete legal framework. The Law "On Local Self-Government" and the Law "On Local Government Finance" are the basic laws regulating the legal and financial organization and operation of local self-government units by defining the functions, competencies, rights and obligations of local bodies. Another guarantee that the Law "On Local Self-Government" provides to local government is the obligation for central

government to consult with the local self-government units during the drafting of the state budget. The chapter explicate that the non-implementation of the right to consultation between the central and local government strongly affects local autonomy. After listing the legislative basis and the guarantees that the laws provide to the local entities, there are underlined the discrepancy and the contradiction within the legal framework. Changes to certain laws affecting local government are not accompanied by relevant changes to other related laws. Due to the contradiction, there is a clash not only between laws but also between articles within the same law, giving another example of violation of local autonomy.

CHAPTER TWO

ANALYSES OF THE TERRITORIAL REFORM IN ALBANIA

The chapter has explored the historical perspectives with regard to regional development and territorial and administrative reforms in European countries. Moreover, the chapter has empirically reviewed literature on different experiences and implementation issues pointing out the legislative basis of TAR in Albania towards the charter of its local self-governance. Consistent with the assessment of literature TAR in Albania, the country has been featuring institutional change gradually following the reform implementation from being almost entirely localized to the model of regulated localized or nationalized decision-making on municipal boundaries. The chapter below outlines the materials and procedures for gathering data and its breakdown targeting the provision of a deep analysis of TAR, which started in 2014 in Albania exploring the stated goals of the reform regarding the reorganization of LGUs in Albania and evaluating the innovation the reform brings to enhance sustainable local economic growth, and the economic growth in Albania.

2.1. Researching the Historical Prospective of Territorial Division in Albania

The sub-chapter entitled “Researching the Historical Prospective of Territorial Division in Albania”, firstly explores the need for an Administrative Territorial Reform in Albania, clarifying the key issues as the large financial costs associated with the huge number of administrators in LGU, the extreme fragmentation of the territory that has damaged the potential for community development, the lack of will of the municipalities and communes to delegate their competences to the second level of governance, drastic demographic changes that followed decrease of number of citizens of the local units. Later, the study explains the two-tier structure of the LGU. Before the Reform the territorial organization consists of two

sub-national levels: 12 Qarqe (counties) and 374 basic level local government units (reduced to 373 at the beginning of the twenty-first century with the merger of two communes). The average population size for basic level local government was close to 8,000, but due to the depopulation process it was gradually shrinking. The enacting of the TAR creates 61 Municipalities and 12 Qarqe (regions). The first level are the municipalities organized with constituent administrative units (former municipalities) as their administrative subdivisions. The second level are counties (Qark) that did not change with the new administrative territorial reform, despite the fact that firstly have been positioned to play an important role in coordinating the local development strategies drafted by LGUs within their territory.

2.2. Study and critical analysis of the administrative territorial reform in Albania

In this part the dissertation proceeds with a critical analyses on the administrative territorial reform, which has as its main purpose to establish bigger government units that provide improved services to efficiently use the available funds addressing the concerns that citizens present. (Merkaj et al. 2017). Toto and Shutina (2021) concurred with the views of Merkaj et al. (2017) arguing that TAR objected at correcting challenges of limited human resources, high fragmentation, and undefined operational responsibilities of units. The review suggests a need for development policies that agree with the EU demands to run the affairs in the regions.

High revenues of local governments means higher possibilities to deliver more public services to the citizens and higher possibility to invest for the development and growth of the community, improving the capacities of human resources, as well.

The theoretical analyses models the relationship between the territorial administrative reform in one side and the guarantee of the fiscal autonomy, the financial performance of LGU and the local public administrator performance in the other side. The stabilized rules that are implemented through the reform determines the level of fiscal autonomy; the way how the local governance will spend its revenues based on the functions and competencies delegated by law; and management of human resources. The statics analyses predicts that the outcome of the reform depends on and is positively correlated with the fiscal autonomy, the financial performance, and the performance of public administrators of LGUs.

2.3. Empirical Analysis, Variables and Elements to Evaluate Administrative, Technical and Professional Efficiency of Local Self-Government

The Empirical analyses of data, the variables and the elements that can evaluate the administrative, technical, professional efficiency of local self-governance are the focus of this chapter.

The purpose of statistical model is to determine in the empirical way the interdependencies between endogenous variables by simultaneously evaluating some equations without a theoretical a priori limitation. Empirical study of each from the above variables, will help to answer each question that support the main hypothesis, thus, that Y is positively correlated with each of variables mentioned above: performance of local public administration, funds and taxes collected, investments from local governance. The implementation as one-off events of the amalgamation, facilitate the measuring of the performance of each indicator in the period before and after the Reform. In this regard, to support the main Hypothesis, firstly is tested the performance of each indicator in the period before and after. The central idea of the analysis is based on the assumption that the indicators have been influenced by the implementation of the Reform, changing their behavior over time.

Efficiency in Collecting Taxes and Fees, and Opportunities of Increasing Fundraising

The first hypothesis tests the behavior of fiscal autonomy, considering as indicator the ratio “freely disposal revenues /total revenues” otherwise known as “Own Revenues”. The hypothesis is based on the assumption that higher the ratio “freely disposal revenues /total revenues”, higher the fiscal autonomy of local governance. Based on the above analysis, the income that local government has in its budget are almost doubled during the period analyzed (2010 -2021). Since the income is the basic component of the fiscal autonomy, the growth, and moreover their doubling, suggests that the local administrative units have been empowered and have increased their autonomy. In order to understand the effect of income growth on the empowerment of LGU-s, the period analyzed (2010-2021) is split in two, considering the year when the Reform start (2015) as the dividing point of two periods. The data of the year 2015 are included the first period considered “period before implementation of reform”, because of two reasons: first, it was the starting point, thus, the impact of the reform on this year's results it isn't insignificant; second, including 2015 in the first period, the information analyzed belongs exactly to six years for each period. The first period includes data of revenues 2010- 2015, and the second period includes data of revenues that local administrative units generated in the period 2016-2021. The hypothesis raised is:

Hypothesis 1

H1o: Territorial Administrative Reform affect the fiscal autonomy of local government ($\mu_1 < \mu_2$), where

μ_1 – is the mean of “freely disposal revenues /total revenues” component in the first period (Before)

μ_2 – is the mean of “freely disposal revenues /total revenues” component in the second period (After)

To test the hypothesis, the parametric t-test is used, testing the mean of two ratios, in two periods, before and after implementation of the reform will be tested.

Table 2.1 Effect of TAR on the fiscal autonomy of Albanian local government

Parameter	Value
P-value	0.01287
t	3.1371
Sample size (n)	6
Average of differences (\bar{x}_d)	0.03813
SD of differences (S_d)	0.02978
Normality p-value	0.405
A priori power	0.2799
Post hoc power	0.8499
Skewness	0.2026
Skewness Shape	 Potentially Symmetrical (pval=0.811)
Excess kurtosis	-2.0124
Kurtosis Shape	 Potentially Mesokurtic , normal like tails (pval=0.248)
Outliers	

The

alternative hypothesis in this case is:

H1a: Territorial Administrative Reform does not affect the fiscal autonomy of local government ($\mu_1 = \mu_2$)

Results of the paired-t test indicated that there is a significant large difference between Before ($M = 0.2$, $SD = 0.01$) and After ($M = 0.3$, $SD = 0.02$), $t(5) = 3.1$, $p = .013$.

H1o: Since the p-value $< \alpha$, Ho is rejected. The **After** population's average is considered to be greater than the **Before** population's average. In other words, the sample average of After is greater than Before, and the difference is big enough to be statistically significant. The significant value, p-value = $0.013 < 0.05$ (significant value), so we reject our

null hypothesis (H1o) and accept the alternative one, H1a, that at 95% of confidence the reform hasn't affect the fiscal autonomy of local administrative units.

Number and Quality of Public Goods and Services, and Efficient Allocation of Public Funds

The third very important argument on the need for administrative-territorial reform is that of efficiency in performing functions and providing services. There is a positive correlation between capital investment per capita and surface area of the local government units.

For this purpose, it is raised a second hypothesis. The second hypothesis is strongly connected with one of the objectives that reform imposed: Improving services for citizens leading to enhance good governance at the local level. Based on the same consideration as in the first hypothesis raised, in order to understand the effect of reorganization of the local government in increasing the opportunities for investment, the period analyzed (2010-2021) is split in two, considering the year when the Reform start (2015) as the dividing point of two periods. The data of the year 2015 are included the first period considered "period before implementation of reform", because of two reasons: first, it was the starting point, thus, the impact of the reform on this year's results it isn't insignificant; second, including 2015 in the first period, the information analyzed belongs exactly to six years for each period. The first period includes data of ratio "capital investment/total expenditure" 2010- 2015, and the second period includes data of the same component for the period 2016-2021.

Hypothesis 2:

H2o: The reorganization of local government units creates the opportunity to offer an efficient distribution of investments ($\mu_1 \leq \mu_2$)

H2a: The reorganization of local government units doesn't create the opportunity to offer an efficient distribution of investments ($\mu_1 - \mu_2 > 0$)

The parametric t-test is used, even in this case.

μ_1 and μ_2 are respectively the means of the ratio "capital expenses/ total expenses" that indicates the financial resources used for capital investment before and after 2015.

H2o hypothesis: Since the p-value $> \alpha$, H2o cannot be rejected. The **After** population's average is considered to be less than or equal to the **Before** population's average. In other words, the sample average of After is greater than Before, but not enough to be statistically significant.

Table 2.2 Effect of reorganizing LGUs in creating the opportunity to offer a distribution of investments more efficiently

Parameter	Value
P-value	0.139
t	1.217
Sample size (n)	6
Average of differences (\bar{x}_d)	0.0202
SD of differences (S_d)	0.04066
Normality p-value	0.1
A priori power	0.2799
Post hoc power	0.2777
Skewness	-0.004549
Skewness Shape	 Potentially Symmetrical (pval=0.996)
Excess kurtosis	-2.989
Kurtosis Shape	 Potentially Mesokurtic , normal like tails (pval=0.086)
Outliers	

A non-significance result cannot prove that H2o is correct, only that the null assumption cannot be rejected. The significant value, p-value = 0.14 > 0.05 (significant value), so we cannot neither accept nor reject the H20 hypothesis, but at 95% of confidence the null assumption cannot be rejected. Thus, based on the data gathered during the period we are analyzing, we cannot neither accept nor reject the assumption that the reorganization of local government units creates the opportunity to offer a distribution of investments more efficient.

Administrative, Technical and Professional Efficiency of Local Governance

The other important exogenous variable, that influenced the Public Services offered by Municipalities, as an endogenous variable is the human resources performance. As expressed in the European Charter of Local Self-Government, local authorities have to determine their own internal administrative structures in order to adapt them to local needs and ensure effective management. The conditions of service of local government employees shall be such as to permit the recruitment of high-quality staff on the basis of merit and competence; to this end adequate training opportunities, remuneration and career prospects shall be provided. This ensures appropriate administrative structures and resources for the tasks of local authorities.

H3o: Reorganization of local governments unit reduces the costs of administrative staff of LGO.

($\mu_1 > \mu_2$), where

μ_1 – is the mean of “personnel expenses/ total expenses” component in the first period (Before)

μ_2 – is the mean of “ personnel expenses/ total expenses ” component in the second period (After)

To test the hypothesis, the parametric t-test is used, testing the mean of two ratios, in two periods, before and after implementation of the reform will be tested.

The alternative hypothesis in this case is:

H3a: Reorganization of local governments unit doesn't reduce the costs of administrative staff of LGO ($\mu_1 \leq \mu_2$)

Results of the paired-t test indicated that there is a significant large difference between Before ($M = 0.3$, $SD = 0.03$) and After ($M = 0.3$, $SD = 0.03$), $t(5) = 1.2$, $p = .0139$. (Appendix 3)

H3o: Since the p-value $> \alpha$, Ho cannot be rejected. The **After** population's average is considered to be less than the **Before**, but not enough to be statistically significant. A non-significance result cannot prove that Ho is correct, only that the null assumption cannot be rejected. The significant value, p-value = $0.139 < 0.05$ (significant value), so we cannot reject our null hypothesis (H3o). But, at 95% of confidence the reform reduces the costs of administrative staff of LGUs, thereby, upholding the third null hypothesis (H3o) that reorganization of local governments unit reduces the number of the administrative staff of LGO. Evidently, the findings demonstrate a positive difference that is statistically significant between the number of amalgamated LGUs and equitable representation of residents at local levels, the revenue value, and the expenditure stream relative to the Before population and After population.

2.4. Interpretation of Results of the Administrative, Technical and Professional Efficiency of Local Governance Evaluation

The generated findings define whether the established differences between the Before and After conditions of fiscal autonomy, level of management of fiscal resources, and the number of administrative staff are statistically significant. In the test of the nature of the relationship between the implemented TAR and the fiscal autonomy of the Albanian local government, the mean score difference of the free disposal revenues to total revenues Before and After TAR implementation was demonstrated to be statistically significant ($\mu_1 < \mu_2$). Thus, the fiscal autonomy of local administrative units was depicted to have experienced statistically significant effects, at a 95% confidence interval, due to the reform.

Similarly, multivariate regression analysis was used in the evaluation of how the implementation of the territorial-administrative reform impacted the management of financial

resources at the local level. The findings demonstrated that the difference between the average population After and Before the implementation was established to be statistically significant, with the After population average being greater than the Before population average.

Evidently, TAR instituted the necessity of including e-governance as an instrument to improve the service as a cross-sectoral strategy for decentralization and local government 2015-2020, which had forecasted that in 2020, all 61 municipalities had to have 67 active services of the application of integrated administrative services with information technology. Further, in the assessment of how the reorganization of local governments unit reduced the cost of the administrative staff of LGO, 2-tailed linear regression analysis demonstrated a positive correlation between the outcome of TAR and the new avenues for general revenue, expenditure of LGUs, and performance of local public administrators. Nevertheless, a significant number of public administrators (45%) have not conducted any training pointing to potentially poor evaluation of preparedness to the reform to institute positive effects on governance. On the other hand, the consequence affirm that the reform influenced positively an increase in the quality of service relative to the performance of local public administrators. These findings suggested that LGU amalgamation resulted in a decrease in the number of public administrators lowering the financial stress on the fiscal expenditure. The resulting effect has been described to underscore growth in capital investment and adept management of Albanian financial resources.

CHAPTER THREE FUNCTIONAL GUIDELINES AND RECOMMENDATIONS TO PROMOTE SUSTAINABLE ECONOMIC DEVELOPMENT

The chapter explores the findings analyzing them in relation to the conclusions made in previous literature. In particular, the chapter provides a discussion critically comparing and contrasting the current results with the findings in the previously reviewed literature. The rationale of the discussion is to build meaningful conclusions and inferences regarding the functional guidelines stipulated in the implemented TAR, and its effects on good governance in the public sector. The discussion, further, appraises the findings vis-à-vis the previous literature underscoring the significance of TAR in promoting sustainable local economic development reflecting on the efficiency in the delivery of public goods and services, as well

as the improvements in tax collection. This analysis provides the foundation for conclusions generated in the study.

3.1. Implement the Principles of Good Governance in the Public Sector

In the evaluation of the influence of territorial-administrative reform on the fiscal autonomy of local government, the principles of good governance in the public sector in Albania following the 2014 TAR implementation are espoused. For instance, the findings from quantitative analysis demonstrated that the TAR in Albania factored the need for providing improved and accessible services to the locals considering the statistical difference in Before and After in the quality of service delivered. The findings established that the success of openness in operations and service delivery is dependent on the involvement of multiple societies within the country, the engagement of international partners, and the citizens. The evidence presented in the finding recognized the responsibility of municipalities in public service delivery and infrastructural development within a particular territory. Additionally, the findings from quantitative analysis established that there is a positive correlation between capital investment per capita and the surface area of the LGUs necessitating the enforcement of the principles of accountability and transparency in public service delivery. The quantitative analysis established that the reorganization of local government units was able to create the opportunity to offer social services more efficiently, which is consistent with the principle of participation. The analysis underscored the statistical significance of good governance forming the baseline for the evaluation of national commitment to the reform. The finding highlighting the importance of the principle of professional ethics and accountability in strengthening public administration and good governance at the local level. Moreover, the analysis shared the perspective that good governance imprinted in the TAR enhanced the transparency and efficiency of public instructions molding the ease and speed of effective response against the expectations of the public while aiding the fight against corruption in Albania. The conclusion of Muharremi et al. (2022) modeled the finding above demonstrating that under the wings of good governance, the new public administration in LGUs has been restructured to offer more modernized and better public service systems while stimulating a climate of trust from the local residents.

The analysis suggests that TAR significantly contributed to the good governance of LGUs in public service delivery consistent with the evidenced improved transparency, integrity, efficiency, inclusiveness, and accountability of local government structures. Moreover, the analysis recommended that TAR induced significant changes to cause

improvements in strategic planning, leading to improved financial resource management, and increased fiscal autonomy at the LGU level.

3.2. Introducing Innovation and Good Governance at Regional and Local Level

In the evaluation of the impact of the 2014 TAR implementation on the opportunity to offer an efficient distribution of investments, the improvements in innovation and good governance at the regional and local levels in Albania were highlighted. As such, the findings from quantitative analysis affirmed the statistical significance of the difference noted in financial resource management reflecting the growth and transformation of Albania from a centralized system of governance to a decentralized system that is both local and actively involved in the European Union. Further, the finding demonstrated a statistical significance on the population average difference before and after TAR implementation consistent with the Albanian government's advocacy for embracing innovation in boosting the economy. Further, findings established that the reorganization of local governments aided in the creation of opportunities for offering and distributing resources to the local community members. Moreover, the findings have deduced that for Albania to attain good governance at regional levels, the government would introduce strong and well-structured local governance in the country and incorporate good public services to its citizens. In addition, the findings suggested that the government would attain good governance at local levels through strengthening inter-municipal cooperations and through proper management of people at the local levels. The findings have suggested that quality improvement of the human resources at the local government level in Albania would facilitate the improvement of the principles of governance. The analysis inferred that the TAR influence on the Albanian government offers support to the values which are promoted by open government partnerships and status in the mission towards the development of local public government rooted in the principles of accountability, communication, and transparency.

In addition, the findings intimated the assumption that the reorganization of local government units creates the opportunity to offer a distribution of investments more efficiently could not be accepted or rejected based on the statistical indices. The finding added to the proposition of Alesina and Spolaore (2005) asserting that the mission of the Albanian government was to have a new integrated and coherent regional policy that would lead to a sustainable and equilibrated distribution of resources and support the remote and mountainous areas of the country to attain random development. The findings deduced that the Albanian government has laid down strategies that have led to the development of improved public

administration. In addition, the findings depicted that accountability mechanisms were to be put in place in all regions to ensure that all government resources were utilized in the proposed government projects.

Further, the findings affirmed that with strong financial resource management capacity, the Albanian government was in a better position to induce development at local and regional levels consistent with the proposed 2007/2010 economic and fiscal programs which set out a coherent framework for the economic policies of the government.

3.3. Improving Efficiency in Delivering Public Goods and Increasing Tax Collection

In the examination of the influence of the 2014 TAR implementation on the reduction of the costs of administrative staff of LGUs, the findings from quantitative analysis established that economic development and stability of a country are achieved through guidelines that improve the equitable distribution of public goods while engaging the citizens in supporting government operations through payment of tax. This finding concurs with Swianiewicz et al. (2022) asserting that public order, government operations, and assured democracy are facilitated by funds from fiscal autonomy, a system that additionally supports the objectives of the government and further supplies income to its citizens while encouraging free remittance of tax to realize a raised “freely disposal revenues versus total revenues”.

Additionally, the findings demonstrated that the fiscal policy requires evaluation for implementation of necessary reforms and adjustments for Albanian citizens to experience relief in taxation in consumption but reserve the cost for their capital in production to increase production for effective distribution of goods. Further, an establishment from the quantitative finding deduced that public investments require harmonization, good planning, and human resources for the economy of the country to grow. The quantitative findings extensively established a statistical significance on the ratio of the free disposal revenues to total revenues after the TAR implementation suggesting enhanced provision and distribution of public amenities are affected by the contribution of public administration with the essentiality of evaluation of services offered by the public service.

The finding established that fiscal and economic policies that are generally conducive are regulated by the public administration with many experts considering the approach of service contracts and integration of the private sector in public affairs providing unnoticeable impact. The quantitative finding has intimated that consistent with the statistically significant difference in the free disposal revenues to total revenues after TAR, the performance of local

administrators in the provision of public goods and services operates within a reliable tax collection system that utilizes the available natural resources while still managing the collected revenue.

Moreover, the quantitative finding established that the difference between revenue and expenditure is statistically significant with expenditure restructured by the TAR implemented relative to the distribution of public service provided. Importantly, the quantitative finding concluded that expenditure transparency in LGUs increased with the decrease in the number of local public administrators to expend. The finding contested the supposition of Mamuti and Ganic (2019) purporting that accountability and division of authority by the management remain poor with the parliament limited in conducting an audit of the annual budget due to poor documentation in the format and the content of the budget draft.

Further, quantitative findings demonstrated that the TAR restructured the classification of government functions defining the categorization of data for government expenditure to give an account of the modality of national revenue expenditure with the allocation in each sub-sector.

IV. CONTRIBUTIONS OF THE RESEARCH

The process of gathering, analyzing and evaluating of the main indicators that directly affect the outcomes of the reform, such as the fiscal autonomy, the financial performance of local governance and the public administrators approach leads in some main conclusions:

TAR and Efficiency of Modalities in Collecting and Raising Funds

- Albania's leadership has extended public services to the citizens through decentralization that has seen a restructured economy with leadership freedom guaranteed by TAR in local units in urban and rural areas through municipal and administrative units categories of levels of government in the respective divisions.
- The analysis concludes the need to accentuate reforms towards enhancing taxation autonomy where local government allocates funds to regions for small projects that are managed and executed by the members of the local council after the conclusion of public participation on the required prioritization.
- The analysis implies that the implementation of TAR guidelines and exercitation of existing local government autonomy be integrated considerably to avail improved and

to-date services to the public in efforts to meet the standard of other developed Western Balkans and European countries.

TAR and Number, Quality and Efficiency of Public Goods and Services

- Considering that TAR implementation promoted the availability of public funds and full utilization of these funds in the local government, it was concluded that the implementation of 2014 TAR resulted in a slight improvement in the number and efficiency of the supply of goods and services. Nonetheless, it was concluded more improvements in the number and quality of goods and services in Albania can be achieved through the implementation of guidelines that allows taxpayers to pay tax freely based on their production abilities without increasing tax rates.
- The achievement of an improved number and quality of goods and services delivered in Albania and the growth of the general economy with the implementation of TAR forms, the availability of trained and harmonized human resources and good planning was critical. From this point of view, it was concluded the implementation of an extended reform guideline promoting the inclusivity of the taxpayer in the implementation of TAR reforms prompted balanced satisfaction leading to increased citizen support for the government through sustainable production.
- Considering that the 2014 TAR reforms implementation brought about the classification of government functions in Albania, it was concluded that the reforms enhanced the equitable allocation of public funds since the reforms advocated for revenue allocation for each sub-sector established in the local government. Whereas TAR reforms promoted slight improvement in the efficiency of the allocation of public funds, it was concluded there was the need for amendment of regulations on the allocation of public funds and refinancing to the local government when drafting the budget every year. This would enhance the stabilization of interest rates promoting debt sustainability.

TAR and Efficiency of Local Governance

- TAR implementation induced reorganization of local government presenting opportunities for easy access to better services by citizens from the decentralized governance since administrators were relieved of the heavy roles of central government with the establishment of local units that are effectively managed.

- It was concluded that the 2014 TAR reform introduced principles of evaluation of both local and regional government regulations that ensued in order to achieve balanced and sustainable development in Albania while emphasizing strengthening economic competitiveness at local levels.
- The 2014 TAR implementation resulted in increased technical, administration, and professional efficiency through the promotion of proper communication, and transparency as well as the introduction of regulations aimed and promoting competitiveness and job evaluation in both regional and local government levels.

Recommendation and Future Research

From the findings and their analysis, it is recommended that for the success of the original objectives that the reform intends to achieve, all local public administrators to charge responsibility for using the new legal framework to command adept practices toward financial resource management. This recommendation is pegged on the rationale towards enhancing the country's fiscal performance underscoring the practical progress of the TAR in Albania and its effectiveness consistent with the lowered number of local public administrators, and the associated financial burden.

Secondly, it is recommended that the legal framework described in the reform be observed while the administrators instill good governance in the expanded routes toward revenue collection and expenditure to warrant quality public service delivery as objectively defined.

Towards future research, a study is recommended to compare the public administration and governance performance in Albania, which amalgamated its LGUs, and another country of similar development level that instituted devolution. As such, the findings will define which type of TAR is significant in improving financial resource management.

V. SCIENTIFIC AND SCIENTIFIC APPLIED RESULTS OF THE THESIS

1. Assessment of TAR's impact in the improvement of the quality and quantity of the public services offered to the citizens, through increasing the overall efficiency of local government structures, strengthening local finances and increasing fiscal autonomy and developing the capacity of local government units is performed following the positivism and interpretivism philosophy of the research.

2. The study compared the results with the theoretical expected ones, testing through t-test the behaviors of the variables directly influence outcomes of the Reform. The result of test demonstrated that the outcomes of the reform doesn't reach the initial targets imposed by the Reform. Their performance is similar to that of the period before the implementation of the reform. Recommendations are provided based on the result of these tests.
3. Survey is used as tool for measure the performance of public local administrators. The Case Study is considered the municipalities as the direct unities influenced by the administrative territorial reform. Questionnaires have been developed for this purpose.
4. The statistical model of multiply linear regression is used to understand the relationship between the independent variables of fiscal autonomy, financial performance, the public administrator number and the dependent variable – the public services offered by LGUs.

VI. LIST OF SCIENTIFIC PUBLICATIONS OF THE AUTHOR

1. THE PUBLIC BUDGET COVERAGE OF THE ELECORAL CAMPAIGNS AND ELECTIONS, conference proceedings Scientific Conference – Money in Politics; Reflections, Expectations and Solutions; Albania, Durres, pp 58-69, ISBN 978-9928-267-13-9
2. THE LOCAL GOVERNANCE REVENUES AN INDICATOR OF THE IMPACT OF TERRITORIAL ADMINISTRATIVE REFORM ON MUNICIPAL FINANCE AUTONOMY, conference proceedings International Scientific Conference – Challenges of organization and functioning of local government in Albania in the framework of the administrative reform; Albania, Durres, pp174, ISBN 978-9928-267-15-3
3. SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF BULGARIAN REGIONS: COHESION OR DEVELOPMENT OF INEQUALITIES, conference proceedings III International Scientific Conference - Regional development and cross-border cooperation", Serbia, Pirot, pp 623-630, ISBN 978-86-900497-2-1
4. SMART CITIES AS A TOOL FOR REGIONAL DEVELOPMENT AND AS AN APPROACH OF CROSS-BORDER COOPERATION, conference proceedings II International Scientific Conference - Regional development and cross-border cooperation"; Serbia, Pirot, pp 487-493, ISBN 978-86-900497-1-4
5. THE RESPONSE OF WESTERN BALCANs COUNTRIES TO THE COVID-19 CRISIS. THE EFFECT OF RECOVERY ACTIONS, conference proceeding 11th International Symposium on Natural Resources Management (ISNRM 2021), Serbia, Zaječar, 2021
6. THE INFLUENCE OF ADMINISTRATIVE TERRITORIAL REFORM IN ALBANIA IN INCREASING THE LOCAL GOVERNANCE COMPETENCIES: Durres case, conference proceedings 15th International Conference of ASECU: " Sustainable Development Goals: Challenges for the South and Eastern EuropeanCountries and Black Sea Region";, organized by ASECU and UNWE, held on Sofia, Bulgaria, September 2019
7. IMPORTANCE OF E-GOVERNANCE FOR STRENGTHENING DEMOCRECY, CASE OF ALBANIA, conference proceedings V International Scientific Conference -

Regional Development and Cross Border cooperation & quot; Serbia, Pirot, 2021, pp 599, ISBN 978-86-900497-4-5

8. EFFECTS OF COVID IN ALBANIAN ECONOMY conference proceeding II International Scientific Conference – Globalism, Regionalism, Security-2020, UNWE, Bulgaria, Sofia, October 2020.
9. CHARACTERISTICS OF MIGRATION TO ALBANIA DURING 2016-2020, program “Institute for girls and women in national and international security policies II”, CRLDS Center for European Policy Studies for Local and Regional Development, Albania, Tirana, October 2021.